

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 augusztus 26. péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 197. SZÁM

Az Augusztus 23-a tiszteletére rendezett ünnepi nagygyűlés keretében

Gheorghiu-Dej bejelentette Népköztársaságunk első ötéves tervének előkészítését

Vorosilov marsall beszédet mondott a fővárosi ünnepeken

BUKAREST — Augusztus felett, Rámutatott arra, azáltal, hogy a fasiszta járom alól való felszabadulásunk ötödik évfordulója alkalmából Bukarestben az Arenele Libertatii-ünnepi népgyűlés volt, melyen résztvettek a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának tagjai, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége, a kormány tagjai és a külföldi küldöttségek, élükön a szovjet küldöttséggel.

A nagygyűlés megnyitó beszédét Groza Péter dr. miniszterelnök tartotta, majd Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének főtitkára, első miniszterelnökhelyettes mondta el nagyhatású ünnepi beszédét, melyben bejelentette a Román Népköztársaság első ötéves tervének előkészítését.

Gheorghiu-Dej beszéde után K. J. Vorosilov marsall, a szovjet küldöttség vezetője beszélt, majd utána sorra szólaltak fel a csehszlovák, a magyar, a lengyel, a bolgár és az albán küldöttségek vezetői.

Gheorghiu-Dej beszéde

Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és Népköztársaságunk kormányának nevében beszélt és hangsúlyozta, hogy ezen a nagy nemzeti ünnepen azt a történelmi évfordulót ünnepeljük, amikor országunk kiszakította magát az imperializmus nemzetközi rendszerének rabláncából. Ezt a nagy évfordulót annak tulajdoníthatjuk, hogy a győzelmes szocializmus országának hadserege szabaddá tett bennünket.

Gheorghiu-Dej ezután részletesen ismertette 1944 augusztus 23. fejleményeit, hazánk munkásosztályának és az illegális hazafias erőknek kipróbált vezetője, a Román Kommunista Párt történelmi szerepét, mely előkészítette és megvalósította az Augusztus 23-ai eseményeket, felhasználván azt a kedvező helyzetet, amelyen a Jasi-Kisenev vonalon végrehajtott magyarországi szovjet támadás megteremtett.

Gheorghiu-Dej ezután méltatta a demokrácia és a szocializmus erőknek hatalmas arányú és szüntelen fokozódását, ugyanakkor rámutatott a reakció és az imperializmus erőknek állandó gyengülésére. A Szovjetunió világháború győzelme a második világháborúban gyökeresen megváltoztatta a nemzetközi erőviszonyokat: a szocializmus megteremtette a fölényt a kapitalizmus

vezetése alatt dolgozó népünk az ország felvirágoztatása, iparosítása, a dolgozók anyagi és művelődési helyzetének megjavítása terén 1944 augusztus 23 óta elért. Az idei év első felében nemzetgazdaságunk alapszektoraiban túlhaladtuk egyéves Állami Tervünk felerészét. Hazánk ipara hónapról-hónapra

szónok ezután ismertette és méltatta azokat az eredményeket, amelyeket a romániai munkásosztály éharcos pártjának

Gheorghiu-Dej ezután részletesen ismertette ötéves tervünk célkitűzéseit. Ötéves tervünk alatt erőteljesen fokozzuk a nehézipar és a bányáipar termelését, gépipari és nehézszerkezeti központokat építünk fel az országban, rátérünk hazánk erőteljes villamosítására s azoknak a gépeknek a tömeges gyártására, amelyek megkönnyítik a dolgozó parasztság munkáját és a mező-

gazdaság szocialista átalakulását. Hazánk az első ötéves terv végén 25 ezer traktorral fog rendelkezni. A továbbiakban rámutatott arra: az a feladat áll előttünk, hogy 1955-ben, az első ötéves terv végén, olyan iparral rendelkezünk, amely a következő termelési szintet biztosítja számunkra: 1 millió 250 ezer tonna acél, 1 millió tonna öntvény, 800 ezer tonna hegerelt lemez, 700

ezer tonna koks, 8 millió tonna szén. Petróleumtermelésünk 3 éven belül eléri a háboru előtti évek legmagasabb termelését. Az ország villamosítása során 5-6 év alatt 2 millió kilowatt áram termelését érjük el. Az 1950-ik évi Állami Terv keretében — az 1949-ik évi valószinű eredményekhez viszonyítva — a petróleum termelés 21,7, a széntermelés

10,2, a vasérc bányászat 9, az öntvény termelést 17,6, az acéltermelést 19, a hengerelt-lemez termelést 12,8, az ipari felszereléseket 51,8 és a cementtermelést 36 százalékkal növeljük.

A nemzetgazdaság növekedésének figyelembevételével a dolgozók élet színvonala 1950-ben, az 1949-ik évhez viszonyítva 15 százalékkal emelkedik. Nagyobb mennyiségű fogyasztási cikkeket, több kenyeret, több húst, több olajat, több cukrot és cukorát, több friss halat fogunk kiosztani. Négy milliárd lej összeget fordítunk munkásházák építésére.

Gheorghiu-Dej beszéde végén részletesen foglalkozott az első kollektív gazdaságok megszilárdításának feladatával. Végül hangsúlyozta, hogy a népi demokratikus rendszerünk kiemelést nélkül szétzuzza az ellenség minden olyan kísérletét, amely a Párt és a kormány által, a dolgozók érdekében hozott gazdasági és szociális intézkedések ellen irányulnak

Ötéves tervünk célkitűzései

Vorosilov tábornagy beszéde

A szovjetkormány és a szovjet nép nevében, a szovjet fegyveres erők nevében és a nagy Sztálin, bölcs vezetőnk részéről személyesen, forró üdvözlöt hozok e történelmi nap alkalmával, Romániának a német náci-imperializmus igája alóli felszabadulás ötödik évfordulóján.

A dicsőséges Szovjet Hadseregnek a második világháborúban a hitlerista leigázók felett aratott győzelme, valamint az 1944 augusztusi nagyszerű hadművelet, amely Jasi és Chisinau között szétzuza a német fasiszta csapatok egyik leghatalmasabb csoportját, megteremtette a föltételeket ahhoz, hogy a romániai demokratikus erők a Kommunista Párt vezetésével 1944 augusztus 23-án felszámolhassák Antonescu fasiszta diktatúráját és kivonják ezt az országot a bűnös hitlerista koalícióból. A román seregek Románia igazi ellensége, a fasiszta Németország ellen fordították fegyvereiket.

A Szovjetunió győzelme a német fasiszta imperializmus felett, egyben széles lehetőséget nyitott a romániai dolgozók számára a demokratikus átalakulás útján. Ez a győzelem megteremtette a kedvező föltételeket az új, ragyogó, emberi életért folytatott harcra. E harc élén Románia legjobb fiataljai, a kommunisták állottak, akik a fasiszta reakció legveszélyesebb erőivel szembeálltak és hazájuk függetlenségéért küzdő harcuk között élén jártak.

A Kommunista Párt vezetésével, a munkásosztály és az egész román nép az utóbbi öt évben a legnagyobb jelentőségű, korszakos reformok sorozatát valósította meg, amelyek gyökerestől átalakították a román állam gazdasági, társadalmi és politikai rendszerét. Románia burzsoázisuralmi kitérőjéből, amelynek összes, gyászos emlékü jellegetességeit magán viselte, népi demokratikus köztársasággá alakult át. A romániai dolgozók megtörték a kizsá-

mányoló osztályok ellenállását és megfékeztek a reakció minden kísérletét, amellyel meg akarta akadályozni, hogy a román nép megindulhasson az egyetlen helyes úton, a szocializmus fölépítésének útján országában.

A romániai munkásosztály és a dolgozók, — mint igazi építői a szocializmusnak, — sikerrel oldják meg az ország gazdasági helyreállításának kérdését és már 1948-ban az ipar túlhaladta a háboru előtti színvonalát. Ebben az évben a román gazdaság fejlődését első ízben irányítják egységes gazdasági terv szerint. Az első két évnegyed mérlege mutatja, hogy, hála a román nép munkalendületének és a román kormány helyes vezetésének, valamint a Román Munkáspárt erőfeszítéseinek, a Tervet sikerrel hajtják végre. A román nép szilárd alapokat épít az ország szocialista iparosítására, arra, hogy az ország Európának egyik gazdasági szempontból is előrehaladott országává változzék át.

Rendkívül figyelemreméltó ebben a szocialista átváltozási folyamatban, hogy a romániai dolgozó parasztság határozottan a szocializmus útja felé fordul, az egyéni gazdaságról a kollektív szocialista gazdaságra való áttérés útja felé.

Ezt bizonyítja a mezőgazdasági szövetkezés növekedése és az első kollektív gazdaságok megjelenése, a földmunkások öntudatosodása; az az öntudat, amellyel támogatják a Román Munkáspártot és a kormányt az új demokratikus és népi Románia szocialista építése kibontakozásában.

Ezek a román nép eredményei a tartós békéért, népi demokráciáért, szocializmusért négy év óta folytatott harcban.

Ezen évek során a szovjet nép és nagy vezetője, legodaadóbb barátotok, Sztálin elvtárs, a legnagyobb figyelemmel követte a román nép erőfeszítéseit az új élet építésében és

szüntelenül erkölcsi és anyagi támogatásban részesítette. Ez a támogatás azokról a testvéri érzésekről tesz tanuságot, amelyekkel a nagy szovjet nép, kormánya és a lángeszű Sztálin a baráti román nép iránt viseltetek.

Népeink barátsága szilárd alapon nyugszik; gyökerei a távoli évekbe nyulnak vissza, közös vér öntözte, népeink legjobb fiatalok vére az elnyomók és leigázók elleni függetlenségi harcban.

Még távoli őseink is együtt verekedtek a török janicsárok s a német leigázók ellen. Az orosz nép s a román nép ezen ősrégi fegyverbarátságát bűnös módon szegték meg az első világháború után a monarchikus Románia akkori vezetői, akik alázatosan baktattak az angol, amerikai és francia imperialisták szovjetellenes politikájának kötélféjén. Ezek a rövidlátó és bűnös politikusok a Szovjetunió elleni háborúba hurcolták a román népet, a náci Németország oldalán. Mi, szovjetemberek azonban, a mi Pártunk, Lenin, Sztálin Pártja és a nagy Sztálin tudta, hogy a Szovjetunió és Románia közt mesterségesen emelt válaszfal kikerülhetetlenül összecmlik és akkor a szovjetember megszoritja majd régi barátjának és harcostársának, a romániai dolgozónak testvérrel kezét.

Es nem csalódtunk. Antonescu diktatúrájának megdöntése után, 1944 őszének emlékeztető napjaiban, a román katonák elszántan fordították fegyvereiket a német fasiszta elnyomók ellen. A teljesen meg nem semmisített ellenséggel folytatott fegyveres harc során helyreállt népeink régi barátsága. Attól a perctől kezdve a román hadsereg tevékenyen résztvett a szabadságszerető népek közös harcában a hitlerista zsarnokság ellen. A közös ellenség elleni ádáz harcok tüzeiben nemcsak újjászültek, de új politikai és tár-

sadalmi alapot is kapott népeink hagyományos barátsága. Ez az alap a szocializmus építése és az az önzetlen testvéri és sokoldalú segítség, amit a Szovjetunió nyújtott a román népek és nagyszerű munkáiban.

Ezekben az években népeink baráti és testvéri kapcsolatai állandóan nőttek és erősödtek. Megalapozódott a Szovjetunió és Románia szoros együttműködése a külpolitika, a gazdaság s a kultúra terén. A szovjet-román együttműködés ragyogó kifejezésre talált az államaink között megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményben. A szovjet-román együttműködés hasonlóképpen megnyilvánult a Szovjetunió és Románia közös részvételében a Kölcsönös Segélynyújtási Tanácsban s az országaink között kötött, mindkét félre nézve előnyös gazdasági szerződésekben.

Románia a Szovjetunióból főleg nyersanyagokat és ipari felszerelést kap, ami azt a lehetőséget biztosítja a román iparnak, hogy teljes kapacitással dolgozzék.

A román népet a Szovjetunió, s a népi demokratikus országok népeivel egyesítő szoros barátság és testvéri kapcsolat azonban nem az európai és amerikai imperialisták kedvére való. Ezek, az összes rendelkezésükre álló „hideg” eszközökkel fékezni próbálják az új, szocialista társadalom felépülését a népi demokratikus országok családjában. A gazdasági zárlatot, a zsarolást és fenyegetést politikát, a provokációt, a háborús hisztériát — és különösen az utóbbi, — mindennek a világimperializmus mozgatója a népi demokratikus országok ellen. Azonban hiábavalóak a kapitalista imperialisták kísérletei, hogy a „Marshall-terv”, az Atlantipaktum és más katonai szerződések segítségével megállítsák a népi demokratikus er-

(Folytatás a 3. oldalán)

A magasrendű eszmei tartalomért és a művészi tökéletességért!

(A Pravda vezércikke)

A SZOVJETUNIO DOLGOZÓINAK

szellemi életében egyre nagyobb szerepet játszik a szépirodalom. A szovjet irodalom legjobb termékeit az emberek milliói olvassák, mert művészi alkotásokban saját gondolatkinésük és vágyaik visszatükrözését látják. A szovjet írók által megrajzolt tiszta jellemű hőseket forrón üdvözli a nép és követésre méltó példát lát bennük. A szovjet irodalom a legtisztább erkölcsi ideálokra neveli az olvasókat, a művészet eszközeinek forróját és átható erejével tárva fel előttük a kommunizmus igazságát.

A szovjet emberek joggal büszkék irodalmukra. A nagy orosz klasszikusok legjobb hagyományait folytatva a szovjet irodalom ugyanakkor újító irodalom. A szovjet irodalomnak erőt ad tiszta eszmei tartalma és a szocialista realizmus, mint a művészi alkotás leghaladottabb módszeréhez való ragaszkodása. A legjobb szovjet írók művei hatalmas lépést jelentenek az emberiség művészi fejlődésében és felbecsülhetetlen értéket képviselnek a szovjet nép és az egész világ népeinek kultúrájában.

ANNÁL KEVÉSBÉ TÜR- HETŐ,

hogyan egyes szovjet irodalmároknak nem ritkán még mindig nyers, felületese, át nem gondolt, az életigazságtól távolálló és művészi tökéletlen munkái nyomdafestéket láthatóan. Akadnak kiadók és folyóiratok, amelyek ahelyett, hogy szigorú, részrehajlatlan kritikával segítenék a szerzőket, sietve közreadják ezeket az éretlen gondolatoknak és mesterségbeli kiforratlanságnak a gyümölcseit. Ezzel rossz szolgálatot tesznek íróknak és olvasóknak egyaránt. Akadnak bírálók is, akik bárati szempontok által vezette, közepes műveket feldicsérnek, indokolatlanul magasra értékelve azokat a sajtóban.

Az ilyesfajta erkölcsök csak gátolják a szovjet irodalmat továbbhaladásában és tökéletesedésében. Az irodalmi jelenségek megítélésében ideje leszámolni a liberális széplelkűséggel, ami irodalmi kritikáink egy részénél még mindig divik.

A PÁRT LELEPLEZTE

a kozmopolita kritikusok csoportját, a burzsoá esztétizálás e kinövését, amely megkísérelte bemocskolni és megsemmisíteni irodalmunk legjobb, élenjáró alkotásait. A hazafiatlan kritikusok eszmei összevágása rendkívül nagyjelentőségű cselekedet. Megtízította a talajt az igazi, párt-szellemű, elvi kritika kibontakozása számára, az igazi harc számára, amely a mély eszmei tartalom és magasabbrendű művészi forma egy-egységéért folyik. Csakis egy ilyen szigorú, gondos, kvalifikált, a nép érdekeit szolgáló kritika segítheti az írókat eszmei fejlődésükben és művészi gyakorlatuk tökéletesítésében.

Köztudomású, hogy még a lehető legjobb szándékkal megírt irodalmi mű sem képes nevelő hatást elérni, ha a művészi színvonala gyenge. Az ilyen munka csak jogos haragot vált ki az olvasóból, aki eldobja és elfelejti az olyan művet, amely nem képes egyetlen mély érzést, vagy gondolatot sem felkelteni benne. Nem elegendő témát választani, az íróknak a néppel szembeni egész felelőssége tudatában kell lennie, alaposan tanulmányoznia kell az életet és fáradhatatlanul dolgoznia kell művészi eszközeinek tökéletesítésén.

A SzUK/b/P Központi Bizottságának ideológiai kérdésekben hozott határozatait, Sztálin elvtárs — aki az írókat az emberi lélek mérnökeinek nevezte — utmutatással nem egyszer kihangsúlyozták, hogy harcot kell folytatni az eszmei tartalomért, az irodalom magas színvonaláért és azért, hogy a szovjet ember alakját minden oldalról gazdagon megvilágítsák az irodalmi és művészi alkotásokban.

A SZOVJET IRODALOM

magas színvonalát, amelynek elérése a Párt felhívja íróinkat, magától értetődően mi sem esik távolabb, mint a formalista recepturák, a „bonyolultnak” mondott dekadens

ferdeségek. Mi sincs távolabb tőle, mint a durva naturalizmus, meg a nyelvrontás, amely sérti népünket, méltatlanul magas kulturájához és háttérrel felelt művészi izléséhez. Láthatjuk, milyen szomorú eredményekhez vezet például némelyik színházi embernek formalista bohókodása. Azok, akik eltávolodnak a szocialista realizmus elvétől, bizonyosan csödbe kerülnek. Ezek nem látják, miben áll a mi valóban újító, igazán népi művészetünk ereje.

A legfőbb értékemő, amin a szovjet-irodalom alkotásának minőségét le lehet mérni, — az a körülmény, hogy mennyire tudott a művész az élet

Az utóbbi években

között új regények, elbeszélések, költemények és szindarabok jó fogadtatásra találtak a szovjet társadalomban és számos közülük kiérdemelte a Sztálin-díjat. Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy mindezek a művek, akár a legjobbak is, mentesek a művészi formát illető hibáktól, hogy valamennyi egyaránt teljesen és minden oldalról visszatükrözi a mi ragyogó és változatos valóságunkat, s hogy kifogástalanok az irodalmi nyelv szempontjából. Egyes művek arról tanuskodnak,

mélyére nézni, mennyire tudta azt elsajátítani és milyen hűen sikerült neki a mi valóságunkat kifejezni.

Ezeknek a szempontoknak figyelembevétele a műalkotások kiértékelésénél — ez a szerkesztők és kritikusok alapvető feladata. De emellett részleteiben is figyelmesen boncolni kell a művészi forma elemeit, ami nélkül a művészi alkotásban nem fejezhető ki semmiféle tartalom. A nagy Gorkij, a szocialista realizmus megalapítója az irodalomban, a pontos és helyes irodalmi elemzésnek ragyogó mintáit adta, mint például a szovjet írók nyelvezetéről írott cikkeiben.

hogy szerzőiknél még nem eléggé mély, nem igazában pártserű az élet ismerete, más műveknél, a kifejezés szárazsága, elnyújtottság, tematikai pontatlanság és nyelvi tökéletlenség vonja magára a figyelmet. Ezeket és az ehhez hasonló hiányosságokat a művészi tevékenység területén legsokoldalúbb kritikának kell alávetni. Csak az ilyen kritika képes irodalmunk irányát új győzelmek és eredmények felé terelni.

Még a tengeren is . . . !

Halászok közt, akik a megszünt kizsákmányolástról beszélve a szocializmust építik

L

FEKETETENGER. — (Kiküldött munkatársunktól.) A tengerrel találkozni különös élményt jelent. Kiváltképp azok számára, akik elsősorban pillantják meg a végtelen vizet. Ezt a találkozást nem lehet elfelejteni, mert a tenger végtelenségének esőndje vagy viharos vadságának félelmetessége — kitörölhetetlenül benne marad az emberben. Még azok is, akik sohasem találkoztak személyesen a tengerrel, hallottak róla.

Hullámairól, amelyek apró játékszerként dobálják a hatalmas tengerjáró hajókat. Mélységéről, amely a legmagasabb hegyeket is magába fogadná. Titokzatos állat-és növényvilágról, amely sokkal változatosabb, mint szárazföldünké. Az emberi képzelet, amely még nem ismerhette meg oly bizonyossággal a tenger világát, mint a hegyeket és erdőket — mindenféle titokzatos szörnyeteggel igyekezett benépesíteni a tengert.

Igaz, a tenger világa csodálatos. A mélytengeri halászat sokszor soha nem látott, szörnyeknek hitt élőlényeket hoz a nap-

világra, de ezek az élőlények semmivel sem csodálatosabbak, mint a hosszúnyakú zsiráf vagy a fiatal erszényében hordó kenguru vagy a havasainkon fészkelő kőszáli sas. Ugyanolyan természeti törvények szabályozzák a tenger-és a szárazföld növény-és állatvilágának életét, fejlődését. Legfeljebb csak nem ismerjük még őket.

A tenger végtelen gazdagsága erősen foglalkoztatta mindig az embert és a korszerű tudomány előtt már a több ezer méteres mélységek titkai sem maradtak titkok. A tudósok felmérték a tengerek mélységeit, sorra kikutatták apró és óriási élőlényeit, elemezték vizének összetételét, számbavették a tengerfenék kizsákmányolható kincseit és ezzel a munkával új, kimeríthetetlen anyagtartalékokat biztosítottak az ember számára.

Konstanca felé közlekedő vonatunk ablakából pillantjuk meg először. Szürkésfekete, nyugodt sáv a szemhatár szélén, amelyen a hajnal fényei tükrözőnek.

— A tenger, — mutatnak rá azok, akik már ismerik az utat és várták a találkozást.

Kétezer méternél mélyebb

Hirtelen, meglepetésszerűen lép elénk az oszladozó homályból. Már nem is fekete. Vöröses fény ömlik végig rajta és a felkelő nap sugarában fürdési az ébredező várost és kikötőt.

Népköztársaságunk kimeríthetetlen gazdaságának egyik kincse a tenger. Nem csak azért, mert most homokos partjain a dolgozók ezrei élvezik a napfényt, fürdenek a fővenyt fáradhatatlanul ostromoló hullámokban és a dolgozó nép szolgálatában állított tengerparti üdülőhelyeken pihenik ki az egész évi munkájuk fáradságait — hanem azért is, mert tengerünknek roppant nagy nemzetgazdasági jelentősége van. A Fekete-tenger a maga gazdasági kincseivel éppúgy bekapcsolódik az Állami Tervbe, mint akár a petróleummezők vagy a szénmedencék termelése.

Utazásunk előtt felültünk a lexikont — a Fekete-tenger a nagy Földközi-tenger másodrendű Földközi tenger, egymással a Boszporus és a Dardanellák keskeny csatornáján közlekednek. Partvidéke jó kikötőkben és nagyobb öblösökben szegény. Európai partvidékén sós mocsarak,

kal van szegélyezve. Ázsiai partvidékét meredek és magas hegylancok övezik. Nyugat-kelet irányu teknő, melynek több mint fele kétezer méternél mélyebb. Vize nem olyan sós, mint a Földközi-tengeré. Halban igen gazdag! — Ismerkedtünk a pontos adatokkal.

— Igen, a tenger halállományának rendkívül nagy ipari és közellátási jelentősége van — mondotta még a vonatkonstancai ismerősünk, majd hozzáfűzte, hogy a tengeri halászat nemzetgazdaságunk egyik igen fontos ága, amit a múlt népeleves „andszerei teljesen elhanyagoltak.

— A múltban csak rongyos, nyomorgó halászokkal találkozott az ember, akik lélekvesztőikben minden nap a halállal játszottak, hogy megfoghassák azt a haladagot, aminek árán tovább tengethették életüket. A halat a halászgazdák nevelésében nyomorult ártért vették át és a halász teljesen ki volt szolgáltatva kénye-kedvüknek. A tél hónapokban, mikor a halászat teljesen lehetetlen a tengeren, nyomorúságos kölcsönöket adtak a halásznak és ezzel a markukban tartották az

Az irodalmi kritika mind a mai napig jelentős hiányosságokban szenved és ezért gyengén befolyásolja az irodalmi folyamatot. Számos kritikus nem ismeri eléggé az életet. Csupán a megbíralt mű tartalmának ismertetésére szorítkozva és megjelölve a mű eszmei irányát, a kritikusok gyakran figyelmen kívül hagyják a művészi tökéletesség kérdését.

A Literaturnaja Gazeta nem nyújt elég segítséget íróinknak alkotó munkájukban, gyengén alkalmazza az elvi kritikát. Az irodalmi és művészi folyóiratok kritikai és bibliográfiai rovata még mindig nem kielégítő.

A KRITIKA ÉS ÖNKRITIKA az élet törvényévé kell, hogy váljék a Szovjet Írószövetség és alosztályai, bizottságai és sajtója mindennapi munkájában. Kritika és önkritika nélkül nincs mozgás előre. Csak a pártserű kritika és önkritika kibontakozása biztosítja a szovjet irodalom és művészet további fejlődését. A kritikusnak mindig is emlékeznie kell a Párt utmutatására, hogy az irodalmi értékelésekben nem komaszági szempontok, hanem az állam és a nép érdekei által kell vezetnie magát. Valamennyi íróknak és kritikusunknak következetesen át kell

vinnie az életbe az irodalom boisevik pártosságának elvét.

Az utóbbi időben a szovjet sajtó igazságos kritikának vetette alá V. Kozsevnyikov: Tűzfolyó és A Szaf-rónov: Beketov karrierje című darabját, amelyekben az elhamarkodottság az élet elégtelen ismeretének következményei jól látható képet öltöttek.

A Szovjetunióban gyakorlatilag valósult meg a nagy Lenin követelése: „Az irodalom ügye a proletárium nagy ügyének részévé kell, hogy váljon...” Az egész szovjet nép szívből érdeke a szovjet írók sikere és ezért ily szigorú alkotásait megítélésében.

A SZOVJET NÉP

nagy eszméktől áthatott, pártirányt követő, teljes művészi értékű alkotásokat vár íróitól, olyan műveket, amelyek teljességgel visszatükrözik a sztálini korszak embereinek ügyét és elgondolásait. Mai témákról — a regények, elbeszélések, szindarabok és költemények százait kell, hogy nyujtsák a szó művészei az olvasóknak. E könyveknek monumentális alkotásoknak kell lenniük, tökéleteseknek, úgy eszmei, mint művészi minőség tekintetében. A szovjet íróknak az irodalom és művészet minden munkásának hazafias kötelessége, hogy egész mélységében megértse a nép irányában fennálló felelősségét és olyan új, magasan eszmei és művészi alkotásokat hozzon létre, amelyek méltóak a kommunizmusért folyó hősi harcok lenini-sztálini korszakához.

embereket, akiknek ezért aztán még a bőrüket is lehúzták. Olyan árakat adtak a halért, úgy fizették az embereket, hogy bármennyire is igyekeztek, soha nem bírták kihúzni a telet a halászgazdák uszoraségsége nélkül és ezzel ismét csak az ő markukba kerültek.

KORHADI BÁRKÁKON A NYILT TENGEREN

— Igen, így volt ez a múltban — erősítik meg a vonatban halottakat a „Compescaria” tartományi igazgatóságán. — A halászlélet a legnagyobb veszteséggel megélhetést nyújtotta csak. A halászgazdák hatalmas vagyontömeget szereztek a halászköznyomorúságban, akiket vagy a betegség, vagy a tengeri viharok vittek el.

— Rendszerint úgy volt, hogy a jármű és a szerszám is a halászgazdák tulajdonát képezte. A legnagyobb lelkiismeretlenség folyt ezen a téren. Az embereket olyan bárkákon kényszerítették ki a nyílt tengerre, amelyek fenekük korhadt volt. Tudunk olyan

szerecséltenségről, amikor egy hullám egyszerűen kettéropannotta az ósdi bárkát. A négy-öt emberből álló legénységet pedig elnyelte a tenger.

Ahogy elevenedik előttünk a múlt, megtudjuk azt is, hogy egy alkalommal, amikor a halászgazdák kizsákmányolása már teljesen türethetlenné fajult, sztrájkba léptek a halászok. Azt követelték, hogy a tengerparti villákat egymásután építő halászgazdák a törvény erejével kötelezzék arra, hogy bárkáikat javíttassák, hogy emberséges árat fizessenek az általuk drágán értékesített halért. A halászgazdák ekkor nyomorult, éhes munkanélküliekből más halászköznyomorúságban, akiket vagy a betegség, vagy a tengeri viharok vittek el. — Rendszerint úgy volt, hogy a jármű és a szerszám is a halászgazdák tulajdonát képezte. A legnagyobb lelkiismeretlenség folyt ezen a téren. Az embereket olyan bárkákon kényszerítették ki a nyílt tengerre, amelyek fenekük korhadt volt. Tudunk olyan

Es a halászgazdák villákat építenek

— Átlagosan évente husz-harminc áldozatot követelt az akkori lelkiismeretlen, kapitalista alapokon nyugvó tengeri halászat — ismerjük meg a pontos számszerű adatokat. Az áldozatok mindig a halászbérmunkások voltak. Ugyanakkor pedig egy, Cristoforos nevű halászgazda rövid tíz év leforgása alatt öt házat szerzett magának Konstanca legszébb helyén.

Ez volt a múlt, mely sötét omi lékeivel joggal keseríti el még ma is a tengerpart halászfalainak lakói.

A felszabadulás a tengeri halásznak is megváltoztatta életét. Ma már nem a kizsákmányoló halászgazdák vagyonát gyarapítja munkájuk, hanem az ország állami Tervébe beilleszkedve, a dolgozó milliók magasabb életszínvonalának elérését biztosítja.

Szövetkezethez tömörültek és az állam messzemenő támogatását élvező „Compescaria” keretén belül mindgyik megtalálta boldogulását.

— Embereink nem rozoga bárkákon vágnak neki a tengernek — mondják öntudatosan és büszkén a „Compescaria” vezetői —, hanem gözbárkánk vontatja ki a

„salupákat” a nyílt tengerre. Negyven-hatvan kilométernyi távolságra, ahol aztán lehorgonyozva három-négy napig dolgoznak, hogy aztán ismét vontatás segítségével térjenek vissza a partra.

Hullámok ostromolják a kikötő molójának szikláit. Cristesen Ioan halász és emberei az egész molót betérítő mélytengeri kerítőháló szakadásait javítják. Örökké éhes sirályok keringenek lelecsapva a hullámokra a világitótorony körül. Megkérjük a „Compescaria” vezetőit, hogy visznek-e ilyen halászutra esetleg vendéget is.

— Csak nem akar kijönni? — neveti el magát a halászszerető kezelt hatalmas terméti igazgatója, de aztán minden nehézség nélkül beleegyezik, hogy a kikötői hatóságoknál olintézzük a szokásos formákat és kime-hosszúval a nyílt tengerre, ahol a végtelen vízzel ölelkező ég alatt apró bárkákból származó kutató halászok küzdenek a hullámokkal.

TOTI KALMAN

Sztálin miniszterelnök

üdvözió távirata augusztus 23 alkalmából

BUKAREST. — Felszabadulásunk ötödik évfordulója alkalmából az alábbi üdvözió-távirat érkezett Sztálintól, a Szovjetunió miniszterelnökétől:

DR. GROZA PÉTERNEK,
A RNK MINISZTERELNÖKÉNEK,
BUKAREST.

Kérem Önt miniszterelnök úr, valamint a Román Népköztársaság Kormányát is, hogy fogadják üdvözlőmet és legjobb kívánságaimat Románia felszabadításának ötödik évfordulója ünneplése alkalmából.

J. V. SZTALIN.

Parhon professzor az alábbi táviratot kapta:

ÖEXCELLENCIAJA C. PARHON,
A RNK NAGY NEMZETGYÜLESE
PREZIDIUMA ELNÖKE.

Kérem Elnök úr, fogadja a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfőbb Tanácsa Elnöksége részéről és a magam részéről meleg üdvözlőmet és a legjobb kívánságokat a román nép számára Románia felszabadítása ötödik évfordulója ünneplése alkalmából.

N. SZVERNIK.

Külgyminiszterünk az alábbi táviratot kapta:

ANA PAUKER ASSZONYNAK,
A RNK KÜLÜGYMINISZTERÉNEK.

A Román Népköztársaság nemzeti ünnepén Románia felszabadításának ötödik évfordulóján, kérem, fogadja üdvözlőmet és jókívánságaimat országaink szövetségének és barátságának folytonos megerősítésére.

A. VISINSZKIJ.

Többek között üdvözlő táviratot küldött a németországi Egységes Szocialista Párt vezetősége is.

A RMP KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK,
BUKAREST.
KEDVES ELVTARSAK!

Üdvözlünk Benneteket országotoknak Hitler és Antonescu bandája karmaiból a nagy-szerű Szovjet Hadsereg segítségével való felszabadítása ötödik évfordulóján. Országotoknak ez a felszabadítása megteremtette a feltételeket népetek boldogabb jövője kezdetéhez. A hatalom kiragadása a nagybirtokosok kezéből forradalmi földreform után, a monarchia eltávolítása és a Népköztársaság kikiáltása, az ipar államosítása és az Allami Terv határkövei azon az uton, melyre habozás nélkül, sikeresen léptetek, híven a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja nagy vezetőinek tanításához, Lenin és Sztálin tanításához. A Népláncok megteremtése Pártotok kezdeményezésére, olyan szervek, melyeken keresztül a nagy néptömegek részt vesznek az állam vezetésében, beszédes bizonyítéka, hogy Ti vagytok a Román Népköztársaság vezetőereje, mely újabb sikerekre vezet a néptömegeket. E napon arra a megfélemlíthetetlen forradalmi harcra gondolunk, amit a román munkásmozgalom folytatott évtizedeken keresztül az elnyomók ellen. A legmelegebb jókívánságokkal üdvözöljük Pártotokat újabb és azonnali sikereket kívánva a szocializmus építésének útján.

A NÉMETORSZÁGI EGYSÉGES SZOCIALISTA PÁRT VEZETŐSZERVE.
W. PIECK, O. GROTEWOHL.

Vorosilov tábornagy beszéde

(Elsőoldali cikkünk folytatása.)

szágok, s a román nép előrehaladását, az új, ragyogó élet, a szocializmus felé. E kísérletekre kikerülhetetlen csőd vár.

Ennek biztosítéka a népi demokratikus országok dolgozó, s a Szovjetunió népei közötti testvéri kapcsolatok szakadatlan növekedése; olyan kapcsolatok ezek, amelyeknek alapja a teljes egyenlőség, a kölcsönös tisztelet és a nemzeti szuverenitás elve. Ezt a barátságot a béke, s a nemzeti biztonság védelmének nagy-céljai táplálják, e barátság alapján a nagy Marx, Engels, Lenin, Sztálin által kidolgozott szilárd, tudományos elvek, e barátság fölött a proletár internacionalizmus vörös lobogója örködik, s addig, amíg hűségesek maradunk ehhez a lobogóhoz, nem félünk semmiféle nehézségtől és fenyegetéstől.

Jugoszlávia jelenlegi vezetőinek, a szocializmus és demokrácia táborából a töke és a reakció táborába demeráltak helyzete beszédesen ábrázolja, hova vezet kikerülhetetlenül a testvér országoknak, s a proletár internacionalizmus elveinek elárulása. A szocializmus ügyének ezen árulói helyre-állítják országukban az egész kapitalista berendezkedést, felszámolják a jogos tábor népi demokratikus vívmányait és véres fasiszta rendszert vezetnek be. Megfosztván önmagukat a Szovjetunió, s a népi demokratikus országok testvéri, — erkölcsi, politikai és gazdasági — segítségétől. Jugoszlávia vezetői tudatos módon szákutcaba vitték országuk gazdaságát, s így népük helyét a veszett imperialista töke uszályában állapította meg.

Suttymban indulva el a Szovjetunióval való lojális együttműködés elutasításától és az imperialistákkal a kulisszák mögött kötött sötét ügyletektől, Jugoszlávia vezetői a Szovjetunió, a népi demokratikus országok és az egész imperialistaellenes tábor megátalkodott és nyílt ellenségeivé váltak.

Azonban sem a rágalom, sem a bűnös Tito-klika vad erőszakoskodása és vad terrorja sem Titonak az a készsége, hogy tótágot álljon, csak hogy kiérdemelje a wallstreeti szíszoru urinak mosolyát, nem csaphatják be a becsületes jugoszláv népet. A jugoszláv nép nagyon jól tudja, hogy a Szovjetunió, a népi demokratikus országok és az egész erős imperialistaellenes tábor, élén a Szovjetunióval, a nagy Sztálin vezetésével, hatalmas erő, az egyetlen, amely szembe tud szállni a reakció sötét erőivel és az új háború gyújtóival.

Csak a béke és a demokrácia tábor, élén a Szovjetunióval, tudja megvédeni a népet, beleértve Jugoszláviát is, a sötét imperialista támadó erők ellen, a sötétség erői ellen, amelyek új háborút és káoszt hoznak a világra.

Huszonkét évvel ezelőtt már Sztálin elvtárs valóban profétai módon

figyelmeztette azokat a „szocialistákat”, akik titokban, vagy nyíltan a Szovjetunió ellen dolgoznak, akik mocskos intrikákat szönek ellene, figyelmeztette őket, milyen veszélyeknek teszik ki magukat: „Forradalmár az, aki kész fenntartás nélkül, feltételek nélkül, nyíltan és becsületesen, titkos katonai tanácskozással együtt védeni a Szovjetuniót, mert a Szovjetunió a világ első forradalmi proletár állama, amely a szocializmust építi. Internacionalista az, aki kész rá, hogy megvédje a Szovjetuniót fenntartások nélkül, ingadozás nélkül, feltételek nélkül, mert a Szovjetunió a világ forradalmi mozgalma alapja; és ezt a forradalmi mozgalmat nem lehet védeni, nem lehet előbbrevinni a Szovjetunió megvédése nélkül. Mert az, aki meg akarja védeni a világ forradalmi mozgalma a Szovjetunió nélkül és a Szovjetunió ellenére, az a forradalom ellen megy, az menthetetlenül a forradalom ellenségeinek táborába csuszik át.”

A nagy Sztálinnak ez az utmutatása a proletár szolidaritás megerősítésének, valamint az összes demokratikus és szocialista erők és a Szovjetunió közötti együttműködésnek szükségességéről rendkívül nagy jelentőséggel bír a jelenlegi feltételek között, amikor az egész világ két táborra oszlott: az imperializmus és a háború táborára egyfelől és a szocializmus és a béke táborára másfelől. Minden igaz demokrata és szocialista kötelessége megerősíteni a Szovjetunió vezető szocializmus és béke táborát. Minden igaz szocialista és demokrata kötelessége megerősíteni a testvéri köteleket a Szovjetunióval és az állandó, szoros és megingathatatlan barátságot a népi demokratikus országok és a nagy Szovjetunió között.

A román nép, élén vezetőivel, éppen ezt az utat — az egyetlen helyes utat — követi: a Románia, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok közötti testvéri, baráti és kölcsönös támogatási kapcsolatok megerősítésének útját.

Hűség e politika iránt, záloga a demokratikus vívmányok megingathatatlan tartósságának, a szabadságnak, függetlenségnek és a szakadatlan sikereknek a szocializmus építésében; ez a záloga a dicsőséges román nép boldog jövőjének.

Eljen és erősödjék a szocializmus, demokrácia és béke tábor, élén a hatalmas Szovjetunióval!

Eljen a megingathatatlan szovjetromán barátság!

Eljen a román testvérnép, amely a Román Munkáspárt vezetésével, s annak élén Központi Vezetőségével és főtábornokkal, Gheorghiu-Dej-jel, biztos léptekkel halad előre a szocializmus felé!

Eljen a Román Népköztársaság kormány, élén Groza Péterrel!

Eljen az egész haladó emberiség nagy vezetője és tanítója, a román nép és a világ összes dolgozóinak barátja, a nagy Sztálin!

A finn dolgozók követeléseik teljesítésére kényszerítették a kormányt

HELSINKI. — (Agerpres.) Az államtanács augusztus 22-én arra kötelezte Kemi városka részvénytársaságának vezetőit, hogy ejtsék el a bejelentett bérleszállítást és így állítsák vissza a sztrájk kitörése előtti béreket.

A széles néptömegek nyomására az államtanács így ténylegesen elismerte, hogy a részvénytársaság vezetői bűnösök a sztrájk kirombantásában és eleget tett a sztrájkolók követeléseinek.

Ugyanakkor Lappföld közigazgatási hatóságai hatálytalanították az ostromállapotot Kemiben, megengedték gyűlések tartását és eltávolították a rendőröket a „Kansan Tahto” című lap szerkesztőségéből.

FRANCIAORSZÁGHOZ CSATOLJÁK A SAAR-VIDÉKET?

BERLIN. — (Agerpres.) A francia külügyminisztérium közölte, hogy Németországnak véglegesen le kell

mondani a Saar-vidékre való felségjogairól.

Ezzel a hírrel foglalkozva a „National Zeitung” hangoztatja, hogy a francia külügyminisztérium nyilatkozatát megerősíti az angol köz-

Gyujtogatnak a fasiszták Délfranciaországban

PÁRIS. — (Agerpres.) A keddi párisi lapok híri adják, hogy a rendőrség letartóztatott számos egyént, akiket a délnyugat-franciaországi erdőségek felgyújtásával vádolnak. A letartóztatottak között van több volt német hadifogoly és a Vichy-i kormány egykori miliciájának több bérénc.

A lapok közlik, hogy a szóbanforgó erdőségekben gyújtóbombákat találtak.

E hírekkel foglalkozva a „L'Humanité” hangoztatja, hogy nem elszigetelt személyek eljárásról, hanem szervezett szabotázsról és büncselekményekről van szó.

A francia mezőgazdasági és erdő-

igazgatás lapjának minapi híre, mely szerint Anglia egyet ért azzal, hogy a Saar-vidéket elválasszák Németországtól és Franciaországhoz csatolják.

ipari munkások szakszervezete vezetőségének ülésén megállapították, hogy a felelősség ezért a katasztrófaért a kormányt terheli, mely elmulasztotta az éberséget és nem tette meg a szükséges intézkedéseket Délnyugat-Franciaországnak a náciaktól, franchistáktól és a Vichy-i milícia közegeitől való megtisztítására, akik minden büntetetre készek Franciaországgal szemben.

SZTRÁJK RÓMÁBAN
RÓMA. — (Agerpres.) A római mozdonyjavító műhelyek munkásai kedden tüntető sztrájkba léptek. A munkások béremelést követelnek a folytoni drágulás miatt.

Meghosszabbították az egyetemi beiratkozásokat

KOLOZSVAR. — A közoktatásiügyi miniszter szeptember 4-ig meghosszabbította az egyetemi beiratkozás időszakát. E rendelkezéssel kapcsolatban a kolozsvári Bolyai Egyetem azonnal lépéseket tett a már régebben megindított pályaválasztásos eljárásokról. A felvilágosítási mozgalom keretében különösen olyan megyékben és városokban rendeznek pályaválasztási értekezleteket, ahonnan az egyes dékáni hivatalok közlése szerint aránylag kevesebb beiratkozás történt.

Augusztus 25-én, csütörtökön délután 6 órakor Nagyenyeden rendez a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete pályaválasztási értekezletet mindazon fiatalok számára, akik ezidén fejezték be középiskolai tanulmányukat. Augusztus 26-án, pénteken 6 órai kezdettel Nagyváradon, Szatmáron és Décsen vannak pályaválasztási értekezletek, ugyancsak a helyi Magyar Népi Szövetségi-szervezetek rendezésében. Szombaton, augusztus 27-én Nagyváradon, hétfőn, augusztus 29-én Máramaroszigetén hívják össze a középiskolai végzett ifjakat. Mindezekben az értekezleteken megjelenik a Bolyai Egyetem tanszemélyzetének egy képviselője, hogy a kellő felvilágosításokat megadja és a beiratkozáshoz szükséges formalitások elvégzésénél is a fiatalok segítségére legyen.

A felvilágosító értekezleteken nyomatékosan felhívják a fiatalok figyelmét a természettudományi karok fontossága mellett a jogi és a közgazdasági karok jelentőségére is, különös tekintettel arra, hogy a beiratkozásokon nyert eddigi tapasztalatok szerint a fiatalok érdeklődése a jogi és közgazdasági kar iránt feleslegesen csökkent. E karok végzettjei számára a közigazgatás és terveződélkodás terén rendkívül nagy lehetőségek adódnak. Jellemző e téren fennálló szükségletre, hogy az ideai végzetek számát háromszor is meghaladja a felajánlott állások száma.

Itt írjuk meg, hogy a Bolyai Egyetem tájékoztató füzetét a típuskérdésekkel együtt minden megyeszékhelyen a Magyar Népi Szövetség székházában, vagy az Ifjúságunk Szövetség Megyei Központjában megtalálható. Ezek segítségével a beiratkozás levélben is elintézhető.

A TERV HIREI:

VÖRÖS ACEL

A „Vörös Acél” üzem dolgozói augusztus 23. köszöntésére szervezett szocialista versenyüket augusztus elsején kezdték meg. A hónap első tíz napjában végzett munkájuk nyomán azonban máris látható, hogy a kitűzött feladatokat bocsülettel teljesítik.

Augusztus első tíz napjában ugyanis a hengermű dolgozói 146 százalékkal teljesítették a tervelőírányzatot 7,2 százalékkal növelték a munka termelékenységét a megleghengerműnél és 24,6 százalékkal a hideg hengerműnél. A Siemens-Martin kemencékben dolgozók 15 százalékkal haladták meg a munkavállalásukat. A selejtet is 0,11 százalékkal csökkentették a megengedett 1,5 százalékkal szemben. A vállalatnál az igazolatlan mulasztások 0,3 százalékkal csökkentek, a hengerműnél pedig teljesen kiküszöböltek a hiányzásokat.

RESICA.

Birta Teodor, a „Resica” művek eztergályosa, már július 28-án befejezte az egész évi munkatervét és vállalta, hogy az év végéig 75 százalékkal teljesíti az 1950-re előírt munkát. Birta Teodor, munkavállalásához híven, azóta is élen jár a termelésben. Naponta tüzérvényalva a normát, augusztus 17-én már az 1950-es év februári munkatervén dolgozik.

Az új gépműhelyben a legjobb eredményt a lakatosok érték el. Wladenski János lakatos csoportja augusztus 1-től már 1950-re dolgozik. A szerszámkészítő osztályon az eztergámműhely dolgozói augusztus 15-én fejezték be az évi tervelőírányzatot. Az osztály dolgozói eredményüket a munkaversenyek jó megszervezésével és új munkamódszerek bevezetésével érték el.

A Jugoszláviában élő szovjet állampolgárok jogainak és érdekeinek megvédésére a szovjet kormány kénytelen lesz más, hatékonyabb eszközökhöz folyamodni

(MOSZKVA. — TASS.)

Julius 25-én a szovjet kormány jegyzékét intézett a jugoszláv kormányhoz azzal kapcsolatban, hogy Jugoszláviában élő szovjet polgárokat jogtalanul letartóztatták. Julius 30-án a jugoszláv kormány válaszcímlevelét küldött a szovjet kormányhoz.

Augusztus 18-án a szovjet kormány a következő tartalmú jegyzékét intézte a jugoszláv kormányhoz:

A jugoszláv kormány július 30-i jegyzékével kapcsolatban, amelynek tartalmát hamisnak és politikailag helyt nem állónak kell tekinteni, a szovjet kormány szükségesnek tartja, hogy a következő megjegyzéseket tegye:

A jugoszláv kormány július 30-i jegyzékében kísérletet tesz arra, hogy kitérjen az elől a vád elől, hogy a Jugoszláviában élő szovjet állampolgárokkal szemben durva önkény és kegyetlen megfélemlítést alkalmaznak. A jugoszláv kormány teljes hallgatással mellőzi a szovjet állampolgárok jogtalan letartóztatására vonatkozó tényeket, azokat a tényeket, amelyek a letartóztatott szovjet állampolgárokkal szemben alkalmazott elviselhetetlen és emberetlen börtönrendszerrel tanuskodnak, amelyek eredményeképpen sok bebörtönözött a kínzások, ütések és élelmiszerhiány következtében rendkívül leromlott állapotba jutott, ami életébe kerülhet.

A jugoszláv kormány ahelyett, hogy a szovjet kormány július 25-i jegyzékében emelt vádakra válaszolt volna, megkísérli, hogy ezeket a kérdéseket más kérdéssel helyettesítse, mégpedig a szovjet állampolgárok jogtalan letartóztatására vonatkozó indokok kérdésével, gondolva, hogy ezzel igazolhatja a jugoszláv szerveknek a szovjet állampolgárokkal szembeni állatias magatartását és más bűntetteit.

1

A szovjet állampolgárok jogtalan letartóztatásának és a jugoszláv szervek veük szemben tanúsított állatias viselkedésének fő indokaként a jugoszláv kormány azt a körülményt hozza fel, hogy a letartóztatott szovjet állampolgárok a multban fahérgárdista emigránsok voltak és a multban ellenséges magatartást tanúsítottak a Szovjetunióval és a szovjet kormánnyal szemben. A jugoszláv kormány jegyzékében arra hivatkozik, hogy a letartóztatottak közül sokan a multban ellenségesek léptek fel a Szovjetunió, a Szovjet Hadsereg és a szovjet kormány vezetői ellen. Mindez azonban régóta ismeretes és nem jelent semmi újat.

Ismeretes, hogy a jelenleg Jugoszláviában élő mind a 12.000 orosz emigráns, azokat, akik a második világháború után fölveték a szovjet állampolgárságot és azokat is, akik ezt nem tették, — ismeretes, hogy ezeket az embereket a szovjet hatalom 28 évvel ezelőtt a fahérgárdista tábornokok: Denikin, Wrangel, Krasznov felett aratott győzelem után, kicserprűzte a Szovjetunióból, kicserprűzte, mint a nép ellenségét. Erthető, hogy ezek a fahérgárdista elemek harcot folytattak a szovjet rendszer ellen, becsürelték a szovjet hatalmat és a szovjet vezetőket és amennyire csak tehették, kárt okoztak a Szovjetunióknak. Ismeretes továbbá, hogy ezek a Szovjetunióból kicserprűzött fahérgárdisták Jugoszláviában találtak fő oltalmat és menedéket, hogy Jugoszlávia volt az az európai ország, ahonnan

ezek a fahérgárdisták több mint két évtizeden át folytatták aknamunkájukat a Szovjetunió ellen. Így volt a multban.

Ismeretes azonban az is, hogy később, a második világháború idején, amikor a fasiszta Németország veresége bizonyossá vált, a fahérgárdisták hangulata kezdett megváltozni, a jugoszláviai orosz fahérgárdista emigráció csoportokra kezdett felbomlani, amelyekből a Szovjetunió legmeggröztöttebb ellenségei, a Szovjet Hadsereg által Jugoszláviából kicserprűt nemet csapatokkal együtt elhagyták Jugoszláviát. Az emigráció másik része megváltoztatta orientációját és a Szovjetunió felé kezdett fordulni. Sokan közülük segítséget nyújtottak a jugoszláv partizánoknak a német—olasz megszállók elleni harcban és bűneiket új szovjetbarát cselekedetekkel kezdték jóvátenni. A 12.000 volt fahérgárdistából Jugoszláviában maradt több, mint 6000 bejelentette azt a kívánságát, hogy fel akarja venni a szovjet állampolgárságot.

Ismeretes az is, hogy ezekkel a körülményekkel kapcsolatban a két kormány, mind a szovjet, mind a jugoszláv kormány arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben a Jugoszláviában maradt emigránsok szakítottak a fasiszta és jóvátették régi bűneiket a fronton, a fasiszta elleni tevékenységükkel, igazságtalan volna bosszút állni rajtuk a multbeli fahérgárdista bűneikért és meg kellene engedni nekik, hogy belátásuk szerint felvegyék a szovjet, vagy a jugoszláv állampolgárságot. Ez 1945-ben volt. Azóta az orosz emigránsok Jugoszláviában egyenjogú polgárok jogait élvezik és nem volt eset, hogy a jugoszláv kormány vádat emelt volna ellenük multbeli fahérgárdista bűneikkel kapcsolatban.

Felvetődik a kérdés: miért éppen most, 1949-ben, négy évvel azután, hogy az orosz emigránsoknak Jugoszláviában amnesztiát adtak, miért éppen most jutottak egyszerre eszébe a jugoszláv kormánynak ezeknek az embereknek a multbeli bűnei és kezdte üldözni őket ezekért a bűneikért? Miért nem vetődött fel a jugoszláv kormány előtt korábban az a kérdés, hogy üldözze az emigránsokat multjukért és miért csak most jutott eszébe azok emigráns multja, tekintet nélkül arra, hogy a multbeli bűneiket azok későbbi becsületes munkájukkal jóvátették, tekintet nélkül arra, hogy négy évvel ezelőtt már megbocsátották nekik ezeket a bűnöket?

Továbbá: Ha a multbeli fahérgárdista bűnök elegendő alapot nyújtanak az emigránsok üldözésére, akiknek még négy évvel ezelőtt amnesztiát adtak, akkor miért nem üldözik Jugoszláviában az összes emigránsokat, vagy legalább is azok többségét, akik bizony fahérgárdisták voltak a multban és akkoriban mind a Szovjetunióknak, mind a jugoszláv forradalmároknak károkat okoztak, hanem a multbeli bűneikért csupán azokat az emigránsokat üldözik, akik később szovjet állampolgárok lettek? Miért olyan ártatlan, Jugoszláviában élő szovjet állampolgárokat üldözik a jugoszláv szervek multbeli emigráns bűneikért, mint Dodonov, Demidenko, Streljancs, Nizselevszkaja, viszont olyan esküdt ellenségeit mindannak, ami haladó és forradalmi, mint Kotljarov, aki a német kémiszolgálatnál kém- és diverzáns tanfolyamot végzett és a fahérgárdista titkos rendőri testületnél szolgált, mint Zsukov, aki a német megszállás idején tevékeny munkatársa volt a jugoszláv fahérgárdista sajtószerveknek, mint Dzsunkovszkij, aki fasiszta ügynök és a Szovjetunió ellensége, nemcsak hogy nem üldözik multbeli fahérgárdista bűneikért, hanem ellenkezőleg, továbbra is jugoszláv intézményeknél szolgálnak? Hol van itt a

logika, az igazságosság, az elemi tisztesség?

Világos, hogy a jugoszláv kormánynak az a kísérlete, hogy a Jugoszláviában élő szovjet állampolgárok multbeli emigráns bűneit tüntesse fel üldözésük indokaként, velejeig hamis és egyáltalán nem helytálló.

Kétségtelen, hogy ezekhez a hamis indokokhoz ragaszkodva, a jugoszláv kormány azt a célt követte, hogy elvonja az emberek figyelmét a szovjet állampolgárok üldözésének tényleges okairól és emigráns multjukról szóló hamis beszédekkel eltitkolja a nép előtt ezeket az okokat.

2

Vajon mi az igazi oka annak, hogy a jugoszláv kormány üldözi a szovjet állampolgárokat? A szovjet polgárok üldözésének igazi oka nem az, hogy a szovjet állampolgárok a multban emigránsok voltak, hanem az, hogy a Szovjetunió és Jugoszlávia közötti baráti viszony hívei, hogy nem helyeslik a jugoszláv kormánynak a Szovjetunióval szemben jelenleg követett ellenséges politikáját. A szovjet állampolgárok üldözésének igazi oka az, hogy az összes jugoszláv hazafiakkal együtt nem helyeslik a jugoszláv kormányt mindenki által ismert megengedhetetlen magatartásáért, azért a jugoszláv kormányt, amely a demokrácia és a szocializmus táborából a nemzetközi töké táborába dezertált és most arra törekszik, hogy minél jobban becsürelje a Szovjetuniót, hogy kiérdemelje a nemzetközi töké képviselőinek dicséretét és ezzel csináljon karriert. Eppen ezért és nem emigráns multjukért üldözi a jugoszláv kormány a szovjet állampolgárokat. Eppen ezért és nem valami másért üldözik és zárják börtönbe a jugoszláv hazafiakat ezreit.

A jugoszláv kormány maga is kénytelen ezt jegyzékében elismerni. Érezve az emigráns multra épített vádak tarthatatlanságát, a jugoszláv kormány jegyzékében elszólja magát, hogy van még egy másik vád is, amely abból áll, hogy egyes letartóztatott szovjet állampolgárok tagadó álláspontot foglalnak el a Jugoszláviában fennálló rendszerrel szemben és együtt éreznek a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának ismeretes határozatával és elősegítik annak terjesztését.

Dehát miféle vád ez? Egy ilyen vád nem annyira a letartóztatott szovjet állampolgárok ellen, mint amennyire a Jugoszláviában fennálló politikai rendszer elleni vád. Az a tény, hogy a jugoszláv kormány ilyen vádakot emel, mutatja, milyen politikai rendszer uralkodik jelenleg Jugoszláviában. Hiszen a fasiszta rendszerű országokon kívül egyetlen országban sem tekintik bűnnek a demokratikus nézetek szabad nyilvánítását. A jelenlegi Jugoszláviában azonban — ugylátszik — ez alapul szolgál arra, hogy jogtalanul letartóztassák és kegyetlenül üldözzék azokat az embereket, akik bírálják a jugoszláviai fasiszta állapotokat.

A jugoszláv kormány érezte, hogy az ilyen érvelés nem meggyőző és hamis. Ezért, hogy ennek az érvelésnek meggyőző látzatot adjon, hazug módon egyes letartóztatottakat azzal vádol, hogy „a jugoszláviai államrend erőszakos megdöntésére irányuló propagandát” folytattak, összekapcsolva ezt a Tájékoztató Iroda határozatával. Azonban az ilyen koholmány nyilvánvaló kihívás és rágalom. A Tájékoztató

Iroda határozatában egyetlen szó sincs, sem a „jugoszláviai államrend megdöntésére irányuló propagandáról”, sem pedig „erőszakos” intézkedésekről e rendszer megváltoztatására. Az a határozat, amelyet a Tájékoztató Iroda a jugoszláviai pártkongresszus előtt kiadott, mintegy a kongresszushoz fordulva, a következőket mondja: „A Tájékoztató Iroda nem kételkedik abban, hogy a Jugoszláv Kommunista Párt soraiban van elég egészséges elem, akik hívek a marxizmus-leninizmushoz, hívek a Jugoszláv Kommunista Párt Internacionalista hagyományaihoz, hívek az egységes szocialista frontozhoz.

A Jugoszláv Kommunista Párt ez egészséges erőinek feladata abban áll, hogy kényszerítsék jelenlegi vezetőiket hibáik nyílt és becsületes beismerésére és kijavítására, a nacionalizmussal való szakításra, a nemzetközi-séghez való visszatérésre és arra, hogy minden eszközzel erősítsék az egységes imperialistaelenes szocialista frontot, vagy ha a JuKP jelenlegi vezetői erre képtelennek bizonyulnak, váltásák le őket és állítsanak a JuKP élére új, internacionalista vezetőseget.

A Tájékoztató Iroda nem kételkedik abban, hogy a Jugoszláv Kommunista Párt végre tudja hajtani ezt a megtisztelő feladatot.

Mint látható, a határozatban egyetlen szó sincs a jugoszláviai államrend megdöntéséről, még kevésbé erőszakos megdöntéséről. A határozatban csupán arról van szó, hogy a jugoszláv kommunisták kényszerítsék a Jugoszláv Kommunista Párt jelenlegi vezetését, hogy változtassa meg politikája irányvonalát, vagy ha ez nem sikerül, ujtassák meg a JuKP vezetését, választassanak új vezetőseget.

Megfelel-e ez az ut a Párt alkotmányának és teljesen törvényes eszköz-e? Feltétlenül igen.

A második világháború előtt az Egyesült Államok Kommunista Pártjának kongresszusán megszavazták a Párt régi vezetését (Foster) és új vezetéssel (Browder) és új vezetéssel (Foster) váltották fel. Nem akadt azonban egyetlen ember sem a világon, aki ezt a lépést a fennálló pártrend erőszakos megdöntésének minősítette volna.

1907-ben az Oroszországi Szocialdemokrata Párt londoni kongresszusán megszavazták a Párt régi (tulnyomórészt menseviki) vezetését és új (tulnyomórészt bolsevik) vezetéssel váltották fel. Nem akadt azonban egyetlen ember sem a világon, aki ezt a lépést a fennálló pártrend erőszakos megdöntésének tekintette volna.

1921-ben a Szovjetunió Kommunista Pártjának X. kongresszusán, amikor Leninnek nem volt szilárd többsége a Párt Központi Bizottságában, a kongresszus új Központi Bizottságot választott, amelyben biztosítva volt a leninisták többsége. Nem akadt azonban egyetlen ember sem a világon, aki ezt a lépést a Szovjetunió állami rendje erőszakos megdöntésének tekintette volna.

Ez érthető is. A marxista pártokban a kongresszusok nem azért ülnek össze, hogy dicsőítsék a vezetőket, hanem, hogy bírálólag megvizsgálják a vezetés tevékenységét és ha szükségesnek mutatkozik, megújítsák, vagy új vezetéssel váltassák fel. Az összes marxista pártokban,

amelyekben pártbeli demokrácia létezik, a vezetés megváltoztatásának ez a módja természetes és teljesen normális. Felvetődik a kérdés: miért tekint a jugoszláv kormányt, ami a marxista pártok számára normális és törvényes, nem normálisnak, törvénytelennek és büntetésnek a Jugoszláv Kommunista Párt számára? Nem azért-e, mert a jugoszláv vezetők szakítottak a marxizmus—leninizmus elveivel?

Európában csak két kormány van: a görög és a spanyol kormány, Caldarisz és Franco kormánya, amely a Tájékoztató Iroda határozatát „bűnös röpiratnak” tekinti. Mind a két kormány fasiszta kormány. Mint látható, a jugoszláv kormány a harmadik olyan kormány, amely a Tájékoztató Iroda határozatát szintén „bűnös röpiratnak” tekinti és terjesztését, sőt még a határozattal való megismerkedést is elegendő alapnak tekinté ahhoz, hogy emberek ezreit vesse börtönbe. Nem világos-e, hogy ez az azonosság nem véletlen?

Mit ér mindezek után az az ugynevezett „vád” a szovjet állampolgárokkal szemben, hogy „terjesztették” a Tájékoztató Iroda határozatát és „propagandát folytattak a jugoszláviai államrend erőszakos megdöntésére?”

3

A jugoszláv kormány kijelenti, hogy a szovjet kormány jegyzéke Jugoszlávia megsértése és rágalom a Jugoszláviában állítólag fennálló szocialista rendszerrel szemben. A jugoszláv kormány emellett azt állítja, hogy a szovjet kormány igyekszik elferdíteni a jugoszláviai „népi hatalom őszintén demokratikus szocialista jellegét”.

A szovjet kormánynak azonban kötelessége, hogy megmondja az igazságot a jelenlegi jugoszláviai rendszerről, még akkor is, ha ez az igazság „sért” és felingerel is valakit.

Csak jól szemügyre kell venni mindazt, ami jelenleg Jugoszláviában végbemegy, hogy egyáltalán ne maradjon kétség afelől, hogy Jugoszláviában jelenleg semmiféle népi hatalomról és az államrend semmiféle demokratikus és szocialista jellegéről még csak szó sem lehet.

Valójában milyen szocialista rendszerről lehet beszélni Jugoszláviában, amikor az ország a külföldi töké ellenőrzése alatt áll, a Jugoszláv Kommunista Párt vezetése pedig hadiállapotban van az egész világ kommunista pártjaival?

A hatalom milyen demokratikus jellegéről lehet beszélni akkor, amikor egész Jugoszláviában a kormányzás Gestapomódszerei uralkodnak, amikor a gondolat bármilyen szabad kifejezését lábbal tiporják, lábbal tipornak minden emberi jogot, amikor a jugoszláv börtönök túl vannak zsúfolva a szocialista tábor híveivel, amikor a Jugoszláv Kommunista Pártot Rankovicnak, a rendőrség főnökének alárendelt politikai rendőrség osztályává változtatták.

Világos, hogy a jugoszláv kormánynak a Jugoszláviában állítólag folyó szocialista építéssel szembeni politikai álláspontja nem érnek többet, mint azok a hasonló kijelentések, amelyeket annakidején Hitler és Mussolini tettek.

A jelenlegi jugoszláviai politikai

rendszer jellemzésére fel kellene hívni a figyelmet - a következő tényekre, amelyek véletlenül jutottak a Szovjetunió külügyminisztériumának tudomására.

a) 1949 májusában N. G. Dudonov szovjet állampolgárt, aki szerződés alapján, mint műszaki vezető dolgozott a belgrádi „Duga“-gyárban, váratlanul elbocsátották a gyárból, „politikai okokból”, mint ezt munkakönyvébe beírták. Amikor Dodonov ez ellen az önkény ellen panasszal fordult Budiszavljevicshez, a szerbiai vegyipar vezérigazgatójához és magyarázatot követelt, mik ezek a „politikai okok”. Budiszavljevics nyíltan megmondta, hogy „a Tájékoztató Iroda határozatának híveit megosztják a törvényes védelemtől”. Dodonovot még aznap letartóztatták és Belgrád második kerületének állambiztonsági osztályára szállították, ahol Sotre kapitány, az osztály főnöke néhány napig rendszeresen ütegette. Vallomást akart kicikarni Dodonovtól, hogy a Tájékoztató Iroda határozatának híve és illegális röpiratokat ragasztott ki a „Duga“-gyárban. A rendőrségi kihallgatás során Dodonovot arra kényszerítették, hogy husz óra hozsaszat mozdulatlanul álljon, két nap és két éjszaka nem engedték aludni, nem adtak neki sem enni, sem inni. Amikor Dodonov apja panasszal fordult Vukadinovicshoz, Szerbia helyettes ügyészhöz, azok miatt a kínzások miatt, amelyeket az állambiztonsági hivatalban flával szemben alkalmaztak, Vukadinovics nemcsak, hogy nem volt hajlandó helytadni a panasznak, hanem a jugoszláv rendőrk bünsz tevékenységének igazolására cinikusan kijelentette, hogy „ez a mi kisegítő nyomozógépezetünk és ők tudják, mit csinálnak”.

b) 1949 májusában letartóztatták Demidenko szovjet állampolgárságu nőt és hat napig semmit sem adtak neki enni. Vallatásakor bottal verték a lábát és követelték tőle, vallja be, hogy értesüléseket gyűjtött a Szovjetunió számára.

c) Streljkacs szovjet állampolgárságu nőt 1949 márciusában vetették a belgrádi börtönbe és 22 napig minden éjjel vallatásra vitték. Streljkacsot azzal vádolták, hogy a Szovjetunió javára kémkedett és választ akartak kicikarni arra a kérdésre, hogyan viszonylik a Tájékoztató Iroda határozatához, Streljkacsot a kihallgatások során többször megverték, hatszor magánzárkába zárták, ahol csak állni lehetett.

Lehet-e egy olyan rendszer, amely ilyen gyalázatosan és ilyen embertelenül bánik az emberekkel, népi demokratikus rendszernek nevezni? Nem helyesebb-e azt mondani, hogy az a rendszer, amely eltűri az emberek ilyen meggyalázását, fasiszta Gestapo-rendszer?

4

A jugoszláv kormány jegyzékében felháborodását merészeli kifejezni afelett, hogy a szovjet kormány azzal vádolja a jugoszláv hatóságokat, hogy a letartóztatott szovjet állampolgárokkal szemben éviselhetetlen és embertelen bánásmódot alkalmaz. A jugoszláv kormány kijelenti, hogy a jugoszláv hatóságok előtt „teljesen idegenek és ismeretlenek” a vizsgálatnak olyan módszerei, mint a letartóztatottak ütegetése és kínzása. A fent említett és hozzájuk hasonló tények azonban önmagukért beszélnek. A jugoszláv kormány nem sikerül kibujnia ezek alól a tények alól. A szovjet kormány az a véleménye, hogy a szovjet állampolgárokkal szembeni fentemlített állatias bánásmódot a jugoszláv kormány viseli a felelősséget.

A jugoszláv kormány igyekszik a szovjet kormány Jugoszlávia belügyeibe való valamilyen beavatkozásáról beszélni. Ugy állítja be a dolgot, mintha a szovjet kormány nem ismerné el a jugoszláv kormányt az a jogát, hogy felelősségre vonjon szovjet állampolgárokat, akik valamilyen bűntény elkövetésében vét-

Szabotőröket leplezték le a Comcereal biharmegyei dolgozói

NAGYVÁRAD. — A biharmegyei Comcereal dolgozói önkéntes munkával és nagy költségmegtakarítással ünnepelték augusztus 23-át. A Comcereal dolgozói fokozott éberséggel küzdenek a szabotálók ellen. Legutóbb a begyűjtések során, a központi járásban 20, a tenkei járásban pedig 17 szabotálót leplezték le. Ezek az osztályelöltségek ki akartak bujni a beszolgáltatások alól. Egyesek közülük romlott, dohos gabonát akartak átadni. Voltak olyanok is, akik meg akarták vesztegetni a Comcereal megbízottait. Ezeket leplezték a dolgozók és átadták őket az igazságszolgáltatási hatóságoknak.

A Comcereal a megye különböző részein felépített hatalmas magtárak építésének munkálatai során 2 millió lejt takarított meg. Ezt a dolgozók önkéntes munkavállalásaival érték el. Ugyancsak önkéntes munkával Augusztus 23 tiszteletére a Comcereal dolgozói kitakarították és fertőtlenítették a diószegi raktárt. Ilyén 4500 kiló gabonát hordtak be a dolgozók önkéntesen, ami ugyancsak jelentékeny költségmegtakarítást jelent.

A Comcereal biharmegyei képviselete az előirányzott terv határideje előtt akarja befejezni a begyűjtést és céljai közé tartozik, hogy jóminőségű és elegendő mennyiségű vetőmaggal lássa el Bihar megye dolgozó földműveseit.

Mindnyájunk életszínvonala emelése érdekében telteljesítik a normát az „Unirea” ifjumunkásai

KOLOZSVAR. — Szirénahang rázza meg a levegőt. Reggel 6 óra. Az „Unirea” acélárugyár műhelyeiben megindult a munka. Feszülnek az izmok, dübörögnek a gépek. A munkások lendületesen dolgoznak az Állami Terv teljesítéséért. Az ifjumunkások a budapesti Világifjúsági Találkozó és Augusztus 23 tiszteletére munkaversenyeket szerveztek.

A lakatos műhely első brigádjának tagjai már eddig 23 százalékkal túlhaladták a normát. Legjobb eredményt Moldován Teodor érte el 190 százalékos normá felüli teljesítményével. A brigád tagjai közül Ambrus Ferenc, Gábor István, Costin Miklós, Pókai Ferenc és Orosz István tűntek ki.

A versenyekben nem maradnak le a gázcsökészítő műhely ifjai sem. Rácz János ifjumunkás vállalta, hogy havi előirányzatát Augusztus 23-ára befejezi. A munka megszervezésével, a holtidő és késések kiküszöbölésével augusztus 18-án már szeptember hónapra termelt.

Példáját követve Varga Gyula, 100 százalékkal teljesítve túl a normát.

Az eszterga-műhelyben a legkisebb norma túlhaladása 25 százalékos. A legmagasabb eredményt Huszár Károly mutatott fel 120 százalékos norma-túlgyaralással. Példáján felbuzdulva Duwa Lajos 70 százalékos teljesítményt ért el.

kések. A jugoszláv kormány az az állítása azonban minden alap nélkül, mert nem arról van szó, hogy a szovjet állampolgárokat törvénybe ütköző cselekedeteik miatt üldözik, hanem arról, hogy a jugoszláv kormány olyan szovjet állampolgárokat üldöz, akik nem követtek el semmilyen bűntényt és csak azért

Óváriban Alsójárában

(Levelezőnkől.) A közsében nemrég iktatták be az új szövetkezeti vezetőséget. A dolgozó földművesek 15 népellenes nagygazdát zártak ki a vezetőségből. A kizárt volt vezetőségi tagok

Aranyostordában

A szentmihályi járás dolgozó földművesei állanak a cséplés élén

TORDA. — (Tudósítónktól.) A Tordaranyos dolgozó földművesei Marostorda- és Alsófehértamegye dolgozó földműveseivel versenyben csaknem teljes egészében bevégezték az aratást. A sík vidékeken százszázalékban elvégezték a munkát, a hegyvidéken, ahol kisebb a szántóterületek nagysága, már javában folyik az aratás. A cséplés előrehaladott állapotban van. Az aranyostenti síkvidékek járásaiban a gyéresi, ludasi, szentmihályi, tordai és járai járási területek eddig 31.360 mázsa gabonát csépeltek.

A cséplési munka élén a szentmihályi dolgozó földművesek állnak, utánuk a gyéresiiek következnek, a harmadik helyen a ludasiak, a negyedik a járaiak állnak. A rozs,

gyümölcsfeldolgozót létesített az új szövetkezet zeneszóval kezdték meg a cséplést

OVARI mesterkednek, hogy újra visszajussanak a vezetőségekbe. Kiszéreteik természetesen kudarcba fulladnak.

Amióta a szegényparasztok sorából kikerült vezetőség vette kezébe Óváriban a szövetkezet ügyét,

feltűnően megváltozott a helyzet. Biztosítva van a dolgozó nép áruellátása és hasznos vállalkozásokat is kezdeményez a szövetkezet. Gyümölcsfeldolgozótelepet szerveztek, amely eddig 11 mázsa gyümölcsöt értékesített. Elkészít is létesítettek a szövetkezet mellett. Ez olcsó és jó élelmiszerekkel látja el a szövetkezetet.

Somi Lajos

ALSÓJÁRA

Miután a dolgozó parasztság bevégezte az aratást, nagy lelkesedéssel fogott a csépléshez. Zeneszóval, zászlókkal vonultak fel a dolgozó földművesek a szériure, ahol szépen ciszított diadalkaput építettek.

A cséplés megindult. A dolgozó földművesek nagy örömmel viszik a gabonát csépelni és lelkesedéssel tesznek eleget hazafias kötelességüknek, a beszolgáltatásnak. Tudják, hogy minden szem gabona az ország dolgozó népének élet-színvonalát növeli.

Kaczaj János

Szamosmegye ideiglenes bizottsága elismerésben részesítette Bacza község dolgozó földműveseit akik tervszerűen, tökéletesen szervezték meg a cséplést

BACZA. — (Levelezőnkől.) Bacza község dolgozó földműveseinek nagy öröme van. A megyei ideiglenes bizottság elismerésben részesítette a falu dolgozóit, akik a nyári betakarítási munkák folyamán eddig a legszébb eredményeket érték el, Szamos megyében. A megyei ideiglenes bizottság kiküldöttét megállapították, hogy Bacza dolgozó földművesei tervszerűen, tökéletesen megszervezték a cséplést és hiánytalanul megoldották a gabona raktárba való szállítását is.

A cséplési munkában Simon Ádám, Sándor Sándor dolgozó földművesek és Fehér Ádám gépkezelő tüntek ki.

A községben folyik a tarlóhántás, a dolgozó földművesek majdnem teljes egészében elvégezték. Más téren is halad Bacza község. A dolgozó földművesek kultúr-színvonala napról-napra emelkedik, a kulturesoport jó munkát végez. Az ifjúság Augusztus 23 tiszteletére a Művelődési Utnutató legutóbbi számából szindarabokat adott elő nagy sikerrel.

Az osztályharc egyre éleződik. Most a szövetkezeti vezetőség megválasztásánál a dolgozó földművesek újabb győzelmet arattak a falusi kizsákmányolók fölött.

FEHÉR ISTVAN

Mit csináljunk a maggal?

Telnek a magtárak. A dolgozó földművesek elraktározzák a kicséplést gabonát. Jól érzett az elvetett mag. Böven van gabonájuk a dolgozó földműveseknek.

Még javában folyik a cséplés a szériükön. A csépléssel egyidőben hazafias kötelességüknek, a beszolgáltatásnak is eleget tesznek a dolgozó földművesek. Levelezőnk arról számolnak be, hogy a szegény és középparasztok, a városi dolgozók kenyerének biztosítására mindenütt több gabonát adnak át az államnak, mint amennyit az ideiglenes bizottság megállapított. Ezt a gabonamennyiséget az állami raktárakba szállítják a dolgozó földművesek, a többit saját magtáraikba.

A felesleget, a hazaszállított gabonát, tetszésük szerint használják fel a dolgozó földművesek. Ott és annak adhatják el, akinek éppen akarják. Most, mikor eladják a magot, mikor pénzre váltják át verejtékes munkájuk gyümölcsét, ne feledkezzenek el dolgozó földműveseink jövő évi kenyerről sem. Az elmúlt évben sok helyen megtörtént az, hogy nem gondolkodtak előre a szántóvelő emberek. Csak annyit magot tartottak meg, amennyi családjuk részére, kenyérnek kellett a többit eladták. Hosszabbat nyújtózkodtak, mint amilyen hosszú takarójuk volt. A megmaradt magot szép lassan felelték, s tavasszal, amikor a vetésre került a sor, nem volt vetőmagjuk. A vetőmag nélkül maradt emberek mindenkit szidtak, csak éppen

magukat nem, pedig ökmaguk voltak okai annak, hogy nem tették félre a szükséges vetőmagot.

Dolgozó földműveseinknek első dolga az legyen, hogy kiválogatják és félre teszik a vetésre alkalmas magot. Ezzel megteszik az első lépést jövő évi kenyerről biztosítására. Gondosan tárolják ezt a mennyiséget és semmiféle indokkal ne nyuljanak hozzá. A fennmaradó mennyiséget okosan osszák el dolgozó földműveseink. Tegyük félre a kenyeret biztosító gabonamennyiséget, a többit használják fel tetszésük szerint. Ha pénzre van szükségük, adják el. De nézzék meg jól azt, hogy kinek. Ne adják át olyanoknak, akikről feltételezhető, hogy üzérkedni fognak a gabonával. Ne adják el olyanoknak, akik csak azért veszik meg a gabonát, hogy majd haszonnal adják tovább. A dolgozó földművesek egyenesen a fogyasztóknak adják el a magfelesleget. A magánkereskedő viszonteladók nemcsak a vásárlót, de az eladót is becsapják, kizsákmányolják. Keresni akarnak, s nem fizetik meg a gabona rendes árát, ugyanakkor azonban, amikor továbbadják, busás hasznot vágnak zsebre. Megkárosítják a dolgozó földműveseket és a városi dolgozókat egyaránt.

Ha akad olyan dolgozó földműves, aki üzérkedni adja el gabonáját, az semmi más nem tesz, mint a saját zsebéből vesz ki pénzt. Ezért gondolja meg jól minden gabonafelesleggel rendelkező szegény- és középparaszt, hogy kinek adja el a magot.

üldözik őket, mert demokratikus nézeteket fejeztek ki és mert a szovjet nép és Jugoszlávia népei közötti baráti viszony hível.

A jugoszláv kormány láthatólag a jövőben is folytatni szándékozik a szovjet állampolgárokkal szemben embertelen bánásmód gyakorlatát, a jogtalan letartóztatásokat és ütege-

sek gyakorlatát, a szovjet állampolgárok meggyalázásának gyakorlatát. A jugoszláv kormány láthatólag nem szándékozik felelősségre venni azokat, akik ebben a fasiszta módszerben bűnösök és a fasiszta módszert alkalmazzák. Ha ez megfelel a valóságnak, akkor a szovjet kormány szükségesnek tartja kijelente-

ni, hogy nem fog belenyugodni ebbe a helyzetbe és kénytelen lesz más, hatékonyabb eszközökhöz folyamodni, amelyek a Jugoszláviában élő szovjet állampolgárok jogainak és érdekeinek megvédéséhez és a felevesztett fasiszta ereszakoskodók rendszertöréséhez szükségesek.

Dolgozó földművesek! Leplezzétek le a gabonabeszolgáltatás szabotálójait, a dolgozó nép ellenségeit!

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér, 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk száma: 40.623.

Tánc a Szabadság-téren

A tánc a vidámság, öröm kifejezője. Táncolni jókedvében szokott az ember. A kolozsvári dolgozók öröme augusztus 23-án még a késő esti órákban sem éri véget. A főtéri toronyóra már 11-et mutatott, de a Szabadság-téren, a Román Munkáspárti székháza előtt, le egészen a Molotov-utig még mindig hatalmas tömeg hullámozott. Két katonazenekar játszott felváltva, horákat, csárdásokat, sárbbakat vegyesen.

A Kolozsvár 12 üzemének grafikonjait tartó hatalmas, vörös oszlopokon vidáman lengtek a zászlók. A gyönyörű ünnepség már véget ért, de a dolgozók, gátakat nem ismerő jókedvükben, még mindig ropták a táncot. Ide-oda hullámozott a tömeg, aszerint, hogy a Molotov-utca sarkán, vagy a grafikonok előtt elhelyezkedett zenekar szólt-e meg. Román nemzeti viseletbe öltözött lányok és fiúk forogtak a csárdás hangjaira, a magyarokkal együtt, magyar férfiak és nők fogták román testvéreik kezét a horában és sárbban. Hiszen nem azon van a hangsúly, hogy melyik nemzet táncában juttatjuk kifejezésre jókedvünket. A fontos csak az, hogy ünnepünk van, szabadok vagyunk és vidámak. És táncolunk az utcán, éjjel 11 órakor.

Holnap pedig munkaeszközeinkkel ütünk egyet azokon, akik ünneprontók akarnak lenni.

(O. L.)

NAGY TÜZEK FRANCIAORSZÁGBAN. Franciaországban körülbelül két hónapja nagy szárazság uralkodik, ami már eddig is nagy károkat okozott. A termés nagy része megaszaladt. Az utolsó hetekben több erdő kigyulladt és leégett, ugyancsak a szárazság következtében. A tillelveli erdők aljnövényzete kiszáradt és így nagyon gyúlékony. Legutóbb arról számoltak be, hogy egy körülbelül 40 négyzetkilométer területű erdő égett le. A tűzoltók beavatkozása nem mentette meg az erdőt.

ISKOLAI HIR. Az 1. számú magyar fiúliceum (Kossuth Lajos-utca 9.) felkéri 8, 9, 10, 11. osztályos növendékeit, hogy 1949. aug. 26-án d. e. 10 órakor fontos megbeszélésre az intézetben jelenjenek meg. Az igazgatóság.

NÉPÜNNEPÉLYNEK tekintik a szamosmegyei dolgozó földművesek a cséplés és a gabonabeszolgáltatás kezdetét. Zeneszóval indultak el a szekerék a Comcea, real raktára felé, ahol szintén ünnepély keretében adták át az államnak az első gabonát.

A KÖZELJÖVŐBEN nagyszabású ünnepség keretében helyezik üzembe a RNK és a Bolgár Népköztársaság közötti villanyvezeték, amely a Duna felett Giurgiu és Ruzsesuk között vezet át az egyik országból a másikba.

A NYUGATNÉMETORSZÁGI OLDENBURGBAN két amerikai katonát tetlenértek, amint betörttek egy ékszerüzletbe és órákat, meg drágaköveket raboltak. — Schleswigben 8 angol katonasző. kevényből álló rablóbandát tartóztattak le.

AZ EGYIK AMERIKAI LAP, a Newsweek arról ír, hogy a Michigan állambeli Muskegon város kilenvenezer lakosa közül már 13 ezer munkanélküli.

AZ ANGOL VASUTI MUNKÁSOK szakszervezeti szövetségének manchesteri főkja, amelynek 27 ezer dolgozó tagja van, határozatot fogadott el és követeli az Angliában állomásozó amerikai csapatok visszavonását. A határozati javaslat kijelenti, hogy az amerikai csapatok jelenléte Angliában veszélyezteti a békét.

LVÓV VÁROSÁNAK, melyet mi azelőtt Lemberg néven ismertünk, Szovjet-Ukrajnához való csatlakozása előtt mindössze két főiskolája volt. Ma 16 főiskolán tanulnak a munkás- és földművesfiúk. Ezeket a főiskolákat ebben az évben 2700 hallgató végezte el.

AZ AMERIKAI FILM az amerikalaknak sem tetszik. A Fortune című amerikai reakciós folyóirat kérdővet küldött szét olvasóinak, amelyben többek között azt a kérdést tette fel, hogy egyik vagy másik amerikai film miért nem tetszik a lap olvasóinak. A megkérdezettek 50 százaléka a tartalmat kifogásolta, 14 százaléka egyszerűen butának találta a filmet, 10 százalék üresnek, további 10 százalék hazugnak, négy százalék túl rémesnek, nyolc százalék unalmasnak, három százalék pedig közönségesnek és erkölcstelennek.

A SZOVJET AUTÓGYÁRTÁS egyik újabb remek alkotása, a Pobeda M 20, közhasználatba kerül. Előzőleg háromhónapos megerőltető próbatúron próbálták ki. Havas, jeges, sáros utakon, összesen 7280 kilométeres távolságban s ezt üzemi zavar nélkül futotta le. A próbatúráni műszaki vizsgálat megállapította, hogy a hengerek kopása alatta maradt a megengedett értéknél és a legnehezebb úton 42,8 kilométer átlagsebesség mellett is csak 13,5 liter volt a fogyasztása, míg betonburkolatú országúton 58,5 kilométeres átlagsebesség mellett mindössze 12,2 liter benzintre volt szüksége 100 kilométeres utszakasz megtételére során.

TIZENHAT EMBERÉLETET oltott ki az elmúlt napok viharos időjárása Kelet-Szlovénországban. A nagy hőség utáni felhőszakadások egész vidékeket árasztottak el.

MOSZKVBAN BEMUTATTÁK A KOMSZOMOL-FILMET. A moszkvai filmszínházban megkezdtek „A kommunizmus ifjú építői” című új oseményfilm vetítését, amely a Komszomol XI. Kengresszusával foglalkozik. A film minden egyes kockáján vizuálitkrözök a szovjet ifjúságnak a Bolsevik Párt és Sztálin generálisszimusz iránti forró szeretete.

AZ OSZTRÁK NŐK 25 SZÁZALEKKAL ALACSONYABB BÉRT KAPNAK, MINT A FÉRFIAK. Az Osztrák Iparkamara jelentése szerint a női munkacékok Ausztriában másképp osztályozzák, mint a férfiakat. Az egyes számadatokból megállapítható, hogy a női munkacékok mind a termelésben, mindpedig a hivatali munkákban 25 százalékkal alacsonyabb fizetést, illetőleg bért kapnak, mint a férfiak.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN halálra kintott a rendőrség egy hadirokkant néger munkást. Az Egyesült Államok hatóságai így fejezik ki köszönetüket azért, hogy a négerok bekapcsolódtak a fasizmus elleni harcba.

Kibővül az utcafelelősök munkaköre

a MNSz városi kerületi szervezeteinél

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezete a városi kerületi szervezetek utcafelelősök részvételével alapaktiva gyűlést tart augusztus 25-én, csütörtökön este hét órai kezdettel a megyei szervezet Molotov utcai székházában.

Az értekezleten Zörgő Benjamin

egyetemi tanár tart előadást a banonák és különböző népbüti szekták káros voltáról. Az előadást követően közös mebeszélés formájában dolgozzák fel az utcafelelősökkel a babonák és az imperialista célokat szolgáló szekták elleni hathatós küzdelem módozatait. A reakció irányu megnyilvánulásának leleple-

zésében és visszaverésében igen nagy feladat hárul többek között a Magyar Népi Szövetség utcafelelősre, valamint a szervezet tagjaira.

Az értekezleten továbbmenőleg ismertetik az utcafelelősök szervezeti feladatait és a munkakörüket. Eddig az utcafelelősök tevékenysége ritkán jutott túl a tagdíjak beszedésén. A jövőben fokozott mértékben bele kell kapcsolódnok a szervezeti életbe, hogy politikai nevelő munkával, felvilágosító tevékenységgel nagyobb aktivitásra serkentsék a tagokat. Az utcafelelősök feladata megismerni a tagokat, munkájukat, életkörülményeiket, nehézségeiket, bevonni őket a szervezeti munkába és segíteni nehézségeiken.

A ma esti alapaktiva irányt mutat és segédkezet nyújt a MNSz városi kerületi szervezetek utcafelelősöknek, hogy a versenyszerűleg folytatott munkájukat fokozzák és így szilárd erőt lehessenek a munkásosztály jobb életéért folytatott harcban.

A személyazonossági igazolványhoz szükséges okmányok kiváltásának rendje

KOLOZSVÁR. — Az utóbbi napokban nagy torlódás van az ideiglenes bizottság anyakönyvi hivatalánál. A személyazonossági igazolványok kiváltásához szükséges születési és házassági anyakönyvi kivonatokért azok a lakosok is jelentkeznek, akik még csak a jövő hónapban kell majd kiváltásuk az új személyazonossági igazolványukat. A torlódások elkerülése érdekében kéri az anyakönyvi hivatal Kolozsvár lakóit, hogy anyakönyvi kivonatokért csak két, vagy három nappal jelentkezzenek az új személyazonossági igazolványok kiváltása előtt.

A születési, vagy házassági anyakönyvi kivonat kiváltásakor mindenki vigyen magával darabonként 60 lej okmánybélyeget.

Az utóbbi napokban nagy torlódás van az ideiglenes bizottság anyakönyvi hivatalánál. A személyazonossági igazolványok kiváltásához szükséges születési és házassági anyakönyvi kivonatokért azok a lakosok is jelentkeznek, akik még csak a jövő hónapban kell majd kiváltásuk az új személyazonossági igazolványukat. A torlódások elkerülése érdekében kéri az anyakönyvi hivatal Kolozsvár lakóit, hogy anyakönyvi kivonatokért csak két, vagy három nappal jelentkezzenek az új személyazonossági igazolványok kiváltása előtt.

VILÁGOSSÁG SPORT

A Szovjetunió győzelmével fejeződött be a FVB

A X. Főiskolai Világbajnokságok végeredménye

BUDAPEST. — A X. Főiskolai Világbajnokságon mintegy 900 versenyző vett részt. Valamennyi főiskolai világbajnokság közül a Szovjetunió sportolói szereztek a legtöbbet, számszerint negyvennyolcat. A tizenhárom sportág egyes versenyszámaiban a következő csapatok és egyéni versenyzők szereztek meg a világbajnoki címet:

ATLETIKA:

FÉRFI SZÁMOK. 100 m.: Horcik (Csehszlovákia) 10,9 m. 200 m.: Stawczyk (Lengyelország) 21,2 mp. 400 m.: Bánhalmi (Magyarország) 49,2 mp. 800 m.: Talmaci (RNK) 1:54,7 p. 1500 m.: Garay (Magyarország) 3:57,2 p. 5000 m.: Kazancev (Szovjetunió) 14:55,2 p. 10 m. gát: Bulancsik (Szovjetunió) 14,7 mp. 400 m. gát: Elloy (Franciaország) 53 mp. 4x100 m. váltó: Magyarország 41,6 mp. 4x400 m. váltó: Franciaország 3:16,6 p. Olimpiai váltó: Franciaország 3:27,6 p. Magasugrás: Iljaszov (Szovjetunió) 194 cm. Távolugrás: Adamczyk (Lengyelország) 727 cm. Hármassugrás: Scserbakov (Szovjetunió) 14,56 m. Rudugrás: Knyazev (Szovjetunió) 415 cm. Súlydobás: Kalina (Csehszlovákia) 15,10 m. Diszkoszvetés: Klics (Magyarország) 50,40 m. Gerelyvetés: Iljevlev (Szovjetunió) 65,06 m. Kalapácsdobás: Petike (Magyarország) 51,85 m. Tízpróba: Deniszenko (Szovjetunió) 7113 pont.

NŐI SZÁMOK: 100 m.: Duhovics (Szovjetunió) 12,2 mp. 200 m.: Duhovics (Szovjetunió) 25,2 mp. 800 m.: Bogadirjeva (Szovjetunió) 2:18 p. 80 m. gát: Kerim-Zade (Szovjetunió) 11,9 mp. 4x100 m. váltó: Szovjetunió 48,7 mp. 4x200 m. váltó: Szovjetunió 1:41,3 p. Magasugrás: Csudina (Szovjetunió) 162 cm. Távolugrás: Gyarmati Ologa (Magyarország) 595 cm. Súlydobás: Tocsenova (Szovjetunió) 14,29 m. Diszkoszvetés: Dumbadze (Szovjetunió) 51,25 m. Gerelyvetés: Szmirnickája (Szovjetunió) 51,10 m.

USZÁS:

FÉRFI SZÁMOK. 100 m. gyors: Kádás (Magyarország) 58,4 mp. 400 m. gyors: Csordás (Magyarország) 4:49,4 p. — 1500 méter gyors: Csordás 19:21,8 p. — 100 m. pillangó: Németh (Magyarország) 1:12 p. — 200 m. pillangó: Németh (Magyarország) 2:45,8 p. — 200 m. mellúszás: Pavlicsek (Ausztria) 2:48,3 p. — 100 m. hát: Wardrop (Skócia) 1:09,6 p. 4x200 m. gyorsváltó: Magyarország 8:57,8 p. — 3x100 m. vegyes. váltó: Magyarország 3:20,4 p. — Műugrás: Brenner (Szovjetunió). Toronyugrás: Barkan (Szovjetunió).

NŐI SZÁMOK. 100 m. gyors: Temes Judit (Magyarország) 1:06,2 p. — 400 m. gyors: Székely Éva (Magyarország) 5:18,2 p. — 100 m. mell: Novák Éva (Magyarország) 1:21,6 p. — 200 m. mell: Novák Éva (Magyarország) 2:55,8 perc. — 200 m. pillangó: Székely Éva (Magyarország) 3:07,6 p. — 100 m. hát: Temes Judit (Magyarország) 1:17,4 p. — 3x100 m. vegyesváltó: Magyarország 3:51,4 p. — Műugrás: Zságot Irén (Magyarország). — Toronyugrás: Zságot Irén (Magyarország).

kely Éva (Magyarország) 5:18,2 p. — 100 m. mell: Novák Éva (Magyarország) 1:21,6 p. — 200 m. mell: Novák Éva (Magyarország) 2:55,8 perc. — 200 m. pillangó: Székely Éva (Magyarország) 3:07,6 p. — 100 m. hát: Temes Judit (Magyarország) 1:17,4 p. — 3x100 m. vegyesváltó: Magyarország 3:51,4 p. — Műugrás: Zságot Irén (Magyarország). — Toronyugrás: Zságot Irén (Magyarország).

BIRKÓZÁS:

Lepkesúly: Babajev (Szovjetunió). — Légsúly: Ribakov (Szovjetunió). — Pehelysúly: Sipos (Magyarország). — Könnyűsúly: Ilhuridze (Szovjetunió). — Váltósúly: Maruskin (Szovjetunió). — Középsúly: Némethi (Magyarország). — Félnehézsúly: Sztepanov (Szovjetunió). — Nehézsúly: Soltesz (Magyarország).

EVEZÉS:

Egyes: Kocerka (Lengyelország). — Kétpárevezős: Magyarország. — Kormányos kettős: Franciaország. — Kormányos négyes: Magyarország. — Kormányosnégyes: Magyarország.

KERÉKPÁR:

1000 m. állórajtos időfutam: Pásztor (Magyarország) 1:13,8 p. Repülőbajnokság: Evan (Franciaország) 12,2 mp. — 4000 m. üldöző csapatverseny: Franciaország 4:58 p. — Kétféles: Franciaország. — Országúti egyéni: Pobbet (Franciaország) 4 óra 38:36 p. — 4000 m. egyéni üldözőverseny: Garbay (Franciaország) 5:32,4 p.

KOSÁRLABDA

Férfi: Szovjetunió. — Női: Szovjetunió.

LABDARUGÁS

Magyarország.

RÓPLABDA

Férfi: Szovjetunió. — Női: Szovjetunió.

SULYEMELES

Légsúly: Udodov (Szovjetunió) 270 kg. Pehelysúly: Szakszonov (Szovjetunió) 300 kg. Könnyűsúly: Piveny (Szovjetunió) 337 kg. Középsúly: Puskarov (Szovjetunió) 365 kg. Félnehézsúly: Malikov (Szovjetunió) 375 kg. Nehézsúly: Medvegyev (Szovjetunió) 397,5 kg.

TENISZ

Férfi egyes: Adám (Magyarország). Női egyes: Vad Zsuzsa (Magyarország).

Férfi páros: Adám—Fehér (Magyarország). Vegyes páros: Adám—Környöcz (Magyarország).

TORNA

Férfi. Nyújtó: Saginyan (Szovjetunió) 19,85 p. Korlát: Saginyan (Szov-

jetunió) 19,85 p. Gyűrű: Saginyan (Szovjetunió) 20 p. Lólengés: Saginyan (Szovjetunió) 19,90 p. Szabadgyakorlat: Mogyorósi-Klencs (Magyarország). Lóugrás: Mogyorósi-Klencs (Magyarország). Egyéni összetett: Saginyan (Szovjetunió) 118,20 pont. Csapatverseny: Szovjetunió 701,1 pont.

Nők. Gerenda: Keleti Ágnes (Magyarország) 19,90. Korlát: Keleti Ágnes (Magyarország) 19,80. Lóugrás: Podusztova (Szovjetunió). Talajtorna: Keleti Ágnes (Magyarország) 19,90. Egyéni összetett: Keleti Ágnes (Magyarország) 79,25 p. Csapatverseny: Szovjetunió 167,20 pont.

VIVÁS

Kard egyéni: Kárpáti (Magyarország). Kardcsapat: Magyarország. Tőr egyéni: Netter (Franciaország). Tőr csapat: Franciaország. Párbajtőr egyéni: Balthazar dr. (Magyarország). Párbajtőr csapat: Franciaország. Női tőr egyéni: Gouny (Franciaország). Női tőr csapat: Magyarország.

ÖKÖLVIVÁS

Légsúly: Bulakov (Szovjetunió). — Harmatsúly: Csik (Magyarország). Pehelysúly: Arisztokiszjan (Szovjetunió). Könnyűsúly: Muhin (Szovjetunió). Váltósúly: Szurkov (Szovjetunió). Középsúly: Papp (Magyarország). Félnehézsúly: Sztepanov (Szovjetunió). Nehézsúly: Socikasz (Szovjetunió).

VEGEREDMÉNY:

Szovjetunió	43 világbajnokság
Magyarország	46 világbajnokság
Franciaország	14 világbajnokság
Lengyelország	3 világbajnokság
Csehszlovákia	2 világbajnokság
RNK	1 világbajnokság
Ausztria	1 világbajnokság
Skócia	1 világbajnokság

A többi nemzet nem nyert világbajnokságot, két világbajnoki szám elmaradt.

Ma este fél 8 órakor:

ÖKÖLVIVÓ VÁLOGATÓ-VERSENY

KOLOZSVÁR — Az ökölvívók rövidesen nagy kiüdelmekben vesznek részt. A RNK Kupa versenyen soron következnek és ezen a versenyen Kolozsvár öklözői az elsők között akarnak végzőni. Ennek érdekében szorgalmasan készülődnek és ma este, a Vörös Hadsereg-útja 3. szám alatti (Kétágú templom udvara) pályán, fél 8 órai kezdettel válogató versenyen vesznek részt, melynek alapján majd kijelölik azt a csapatot, mely Kolozsvár színeit fogja képviselni az országos versenyeken.

A SZOCIALISTA SZOVJET FALU

A szocialista kollektív munka óriási távlatokat nyitott a parasztko milliós előtt és alapjában megváltoztatta a szovjet falu képét. A kollektivizálás útján a szovjet földművesek nemcsak a mezőgazdasági termelés hozamának nagyarányú növelését érték el, hanem új világszemléletre is szert tettek, s így a tegnapi paraszti, a szocialista társadalom öntudatos építője lett.

A falusi élet állandó fejlődésének alapja a mezőgazdasági munka folyamatos gépesítése és a gazdaság átszervezése szocialista alapra. A háború előtt a mezőgazdasági gép- és traktorállományok 102-féle gépet használtak. A háború utáni ötéves terv 325.000 traktorral, 195.000 kombájnnal és 1.000.000 egyéb géppel gazdagítja a szocialista mezőgazdaságot.

A kolhoz munka hovatovább mindegyik gépesítődik s így annyira megközelíti az ipari munkát, hogy a mezőgazdasági munka tulajdonképpen az ipari termelés egyik válfajává fejlődik.

A háború óta

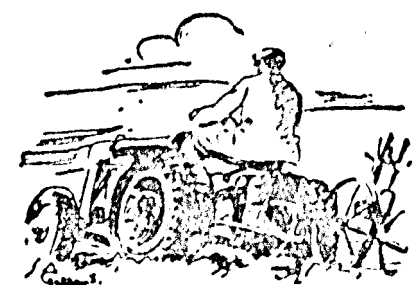
A KOLHOZFALVAK VILLAMOSÍTÁSA

minden elképzelést felülmúló ütemben halad. A falusi villanytelpek áramtermelése ma már kétszerakkora, mint a háború előtt volt. A villamosáram eljut a legeldegottabb falvakba is, teljesen átformálja azok életmódját, javítja anyagi helyzetüket és emeli kulturális színvonalukat.

A szovjet falvakban végbement nagyjelentőségű forradalmi átalakulásnak megfelelően ma már az építkezés sem úgy folyik, mint régen. Az új településeket pontos tervek alapján építik s a régi falvakat is tervszerűen alakítják át. Például a Kíev környéki „Vasziljev” kolhozban egész falunegyedet építettek új terv alapján. Minden új háznak három-négy, tágas lakószobája, saját fürdője, vízvezeték, csatornázása és telefonja van. A Csuvás Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság Kolcevszka nevű faluját teljesen villamosították, ellátták rádióadásai közvetítő állomással és telefonközponttal, s az utcákon járdát építettek. A falunak van klubja, orvosi rendelője és bölcsődéje, sőt saját nyomtatott újságja is.

A SZOCIALISTA KULTURA

a falu mindennapi életének szerves részévé vált. Ma már senki sem csodálkozik azon, hogy a Kálinin-vidéki falvakban megünnep-

lik a „Tudomány napját”, hogy a Kuludin sztyeppén mozielőadást tartanak, még azon sem, hogy a Vladimir-környéki „Boriszov” kolhozban V. P. Williams természet-tudós életművét ismertetik, s hogy a szamarkendi „Gorkij” és „Ordsonikidze” kolhozok dolgozói közül néhányan tagjai az Országos Politikai és Tudományos Ismeretterjesztő Egyesületnek. Az sem szembetűnő ma már, hogy a régi falvakban teljesen elhanyagolt Alexandrovsk nevű urali faluban zenedét állítottak fel a kolhoz-dolgozók gyermekei részére, Vinica vidékén pedig 1300 kolhoz sport-

az új típusú paraszti

Ez már nem viseli magán sem a zsirosparasztko alacsonyrendű ösztöneinek, sem a falusi élet egyhangúságának, sem az évszázados előítéletek nyomait. A szovjet kolhoz-dolgozó nem rabszolgája többé a földnek, sem vak eszköze a természet szélsőségeinek. A szó teljes értelmében ura azonban a földnek, s a haladott tudomány és kultúra segítségével leigazza és átalakítja a természetet.

A Szovjetunióban valósággá vált J. V. Micsurin lángeszű orosz tudós következő mondása: „Szinte látom, hogy a kolhozrendszer, önérzetes emberek.

A szovjet irodalom hűen tükrözi

a szovjet falvak irigylésreméltó életét és a parasztko új erkölcsi felfogását. Az utóbbi időben a szovjet írók legtöbb műve a kolhoz-falu berendezkedését ismerteti. Ilyenek a többi között S. Babajevskij „Az arany csillag lovagja”, I. Laptjev „Hajnal”, E. Malcev „Szívó”, G. Galin „Tavaszi Szakenában” című regényei. Ezek az írásművek nagyban hozzájárulnak az olvasó szocialista öntudatának fejlesztéséhez.

Az újságokat, előadásokat, a filmeket, a rádiót és minden egyéb

szakosztályát óriási szövetségbe egyesítették.

Minden falu kitermelte a saját értelmiségi gárdáját. Csúpan a két első ötéves terv alatt több, mint három millió gépészt és tanult mezőgazdasági szakembert képeztek ki. A szovjet falvakban ma 100.000-nél több mezőgazdász, tanult állattenyésztő és mérnök, sokszázezer tanító, falusi olvasókörovzető, orvos és egészségügyi megbízott működik. Ezek együtt alkotják a falvak értelmiségi rétegét.

A szovjet falvak átalakulására igen jellemző

amellyel a Kommunista Párt harcába indult a föld átalakítására, megvalósítja a dolgozó emberiség uralmát a természet erői felett.

A kolhozrendszer felébresztette a szovjet parasztkban az alkotó kezdeményezés szellemét, kifejlesztette benne a haza iránti felelősségérzetet és azonosította érdekeit az államéval. A parasztko soraitól a mezőgazdasági újítók

ezrei, a termés gyarapítói és a „Szocialista Munka Hősei” nőttek ki. Ezek egytől-egyig a szocialista iskola neveltjei, széleslátókörű és

propagandaeszközt a legmesszebb menőkig kihasználnak ismeretterjesztésre. Különös fontosságot tulajdonítanak a könyvek népszerűsítésére, ami szintén nagyban hozzájárul a parasztko milliós kultúrszínvonalának emeléséhez. De a kolhoz-falu jövője még ennél is szebb. A szovjet földműves hovatovább mind többet termel, hogy bőségesen ellássa az országot; átülteti a gyakorlatba a természet átalakítására irányuló nagyszabású sztálini tervet s így bizalommal néz a jövő felé.

Nagyösszegű hitelekkel támogatják a Szovjetunióban a kolhozok fejlődését

A kolhozok állandóan fejlődnek és a kolhoz-falvak állandóan új épületekkel gazdagodnak. Ezeket a beruházásokat elsősorban saját jövedelmekkel fedezik. Ugyanakkor azonban a kolhozok a Szovjetunió agrár-bankján keresztül hosszulejáratu kölcsönökhöz is juthatnak. A kölcsönöket építkezésekre és a kolhoz-termelés fejlesztésére folyósítják. Az 5-12 évig terjedő időszakra folyósított kölcsönök rendkívül előnyösek és azokhoz minden kolhoz könnyen hozzájuthat.

A kolhozoknak folyósított állami kölcsönök összege évről-évre emelkedik. 1948-ban a kolhozok kétszer több hitelt kaptak az államtól, mint az előző évben. Ennek ellenére a kolhozokban ebben az évben folyósított hitelösszegek nagysága a tavalyi hitelösszegekhez viszonyítva további háromszorosával emelkedett.

Ebben az évben a kolhozok főleg talajjavítási és a szántóföldeket védő erdősávok ültetési céljaira igényelnek állami kölcsönöket.

A hitelpolitikában nagy szerepet játszanak azok a kölcsönök, amelyek az állattenyésztés fejlesztésére vonatkozó hároméves terv teljesítése érdekében folyósítanak a kolhozoknak. A hároméves terv előirányzatai értelmében az állattenyésztésnek három év alatt az egész országban másfélszeresével kell emelkednie.

Különleges hitelek folyósítanak az állattenyésztési munka gépesítéséhez szükséges beruházásokra. Ezeknek a hiteleknek a szerepe különösen a kolhozok villamosítása tekintetében igen nagy jelentőségűek. Villamosítási célokra az állam a villamosítási beruházásokhoz szükséges költségek hetvenöt százaléka nyolc év alatt visszafizetendő olcsó hitelt folyósít. E hitelek segítségével a háború utáni években számos vidék kolhozát sikerült teljesen villamosítani.

A kolhozok termelési brigádjainak megszervezése és jelentősége

Az állandó termelési brigádoknak jelentős szerepe van a kolhozok szervezési és gazdasági megerősítésében. Ettől a termelési egységtől függ nagymértékben a kolhoz földjeinek állandó, bőséges termése. Éppen ezért a kolhoz kádereinek ranglétráján, a kolhoz elnöke után az első helyet a termelési brigád vezetője foglalja el. A termelési brigád élére olyan felkészült embereket kell állítani, akik jól ismerik a kolhoz alapszabályait, szervezőképesek és értenek a terveződő munkához és

kellő agrotechnikai ismereteik vannak.

Az élkolhozokban a termelési brigádokat máris ilyen emberek vezetik. A Teugusev tartományi „Obnovlénije” kolhozban például a brigádoknak döntő jelentőségük van a gazdaság megszervezésében. Minden egyes brigád felelős bizonyos nagyságú földterületért, bizonyos számú igazállatért, mezőgazdasági gépért, járműért és szerszámokért. A brigád csoportokra oszlik. A csoportok minden tagja felelős a felszerelés és az igazállatoknak reá eső részéért.

A brigádokban jól megszervezték a munkát s így mindenkinek pontosan meghatározott feladata van.

Drótnélküli táviró segítségével könnyítik a termés begyűjtését

Az Altáj vidéki novogorodiev-szki mezőgazdasági gép- és traktor-állományok a termés begyűjtésére készülnek és ennek megkönnyítése végett villamosították a környék géppállomásait, miáltal 69 kapacit kombájnt tért át a villamos hajtóerő használatára. A mezőgazdasági gép- és traktorállományok igazgatósága 80-100 kilométeres körzetben két hullámhosszon érintkezhetik a kombájn- és traktorkezelőkkel.

Az Altáj vidéki mezőgazdasági gép- és traktorállományok már régen drótnélküli táviró útján érintkeznek kombájnjuk vezetőivel, mégpedig két hullámhosszon, s ezáltal megkönnyítik a termésbegyűjtés irányítását.

Pusztáról a gőzkalapács mellé

Bajanda Cirrendorzsijev, a fiatal kovács hosszúnyelű fogóval emeli fel az acéldarabot. Lecsapja a fényesre csiszolódott üllőre. Egy gépészlány megnyomja az emelőt és erre a hatalmas acéloszlop könnyedén a levegőbe emelkedik. Még egy nyomás s az egytonnás kalapács óriási csapással zuhan az acéldarabra. Felemelkedik, újra süjt, felemelkedik, süjt... Tompán fujtat a gép, zilál az olajszívó, egymás mellett sorakoznak az átetsző, izzó acéldarabok.

A kovács jelt ad a leánynak: gyorsítsa meg a gőzkalapács munkáját. A fiatal kovács nincs megelégedve az alakkal: kissé rombuszforma felé hajlik, ez pedig nem helyes. Ugasszón, sür-

geségén, leleményességén múlik, hogy elérje az előírt formát?

Cirrendorzsijev mindössze 19 éves, „Haszur pusztán”, — hajdani nomád legeltető helyen született. Ma már az a falu, ahol meglátta a napvilágot, a Sztálin kolhoz középpontja... A volt pásztorok már alig-alig emlékeznek régi életmódjukra, nyomorúságos sátraikra.

Bajanda apja kolhoz-kovács volt. Elétét hazájért áldozta. Bajanda pedig mindenben hasonlít ösfeláldozó, munkaszerető apjára. A mesterségét még kislány korában izlelgette s akkor elhatározta, hogy 6 valamikor „gépnek parancsol” majd... Bajanda álma nem volt valótlanul áhított! A hétszázéves iskola el-

végzése után Ulán-Ude város egyik szakiskolájában tanulta mesterségét és aztán belépett a város mozdonyműhelyébe. Az egytonnás gőzkalapács mellé állították... Nem ment minden simán. Bajandának sok nehézséggel kellett megküzdnie, míg megismerte gépe minden csínját-bíját. Akkor aztán olyan lett a gép, mint a kezes bárány. Enjedelmeskedett már a fiatal kovácsnak s ment a munka, mint a karikacsapás.

Hosszu hetekig tartott mégis, míg brigádjá el-érte kitűzött célját. Nem volt könnyű, de seprített az egyre erősödő szocialista öntudat. (Bajanda épp most lépszil belépné a Komszomolba) — s ma már ott tartanak, hogy 125 százalékra teljesítik a normát!

Bajanda befejezte a munkát. Zuhany alá áll, aztán felveszi szép új ruháját. A klubba megy vagy a színházba, leggyakrabban azonban a könyvtárban tölti szabad idejét. Nemesak a műszaki irodalom érdekli, hanem egyre nagyobb érdeklődéssel fordul a szépirodalom felé is. S még más is kiderül a fiatal kovácsról: munkában eldurvult keze ügyesen forgatja az ecsetet s művészi vízfestményekkel díszíti a műhely falujátsáját.

Bajanda méltó tanítványa apjának s volt mesterének. Tiszteletreméltó helyet foglal el azok között a burjánzó nomád pásztorleszármazottak között, akik ma a „gépnek parancsolnak”.

Bükfahamu

300 kg

olcsón eladó

LÖD, Copernicus-utca 9 sz.
Telefon: 16-59

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szőig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

Keresünk megvételeire

3 fázisu 05-1 HP

vi laymoto: okat,

1400 — 28.0 fordula: számnal

Industrie Chimico-Farmaceutica
Kolozsvar
Szeke y Moez-utca 5 sz.

ADAS-VÉTEL

ELADÓ universális Singer szabó-
varrógépféj. Gutenberg (Szappan)-
utca 3. Balló Béla. 5911

GYALUFORGÁCS jutányos áron
kapható. Vörös Hadsereg-utja (Ma-
gyar-utca) 52. Asztalosüzemben.

5913
VESZEK jó töltőtolltintát, matt-
füvegő, 40-es villanygőgő, virágos
fügönyvászmat. — Eladó kanapé,
óvállis asztal, előszobafal. Puskin-
Egyetem-utca 3., 14. számú lakás.

5914
MODERN, diófurnéros, hálóberen-
dezés eladó. Máramaros-utca 60.
Nyolcas autóbuzs. 5916

JOKARBAN lévő lakkozott fenyő-
háló eladó. Görögtemplom-utca 48.

5916
ELADÓ fehér, kombinált tükrös
szekrény. Lázár-utca 19. Tkv

ELADÓ táska-írógép, Neuman-
Erika. Cim a Slovában. Tkv

HASZNÁLT bádoglemezeket ven-
nénk háztető javítására. Kolozsvar,
Pata-utca 1. Tkv.

200 FOKOS fogászati kazán-hő-
mérőt keresek megvételeire. Cim a
kiadóban. Gr. 175

KERESEK megvételeire kifogástár-
lan állapotban női téli kabátot. Cim-
meket „Téli kabát” jeligére kiadó-
ba. Gr. 176

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ 3 és fél hold gyümölcsös,
kúttal. Dr. Ciobanu, Március 6-utca
4. II. emelet 14 ajtó. 5850

KÉT SZOBA, fürdőszoba, konyha
lakásomat elcserélném egy szoba,
konyhás lakással. Cimét kiadóba
„Egyszobás” jeligére. 5896

ELCSERÉLNEM szoba konyhás
lakásomat egy szobával. Zsák-utca
10. 5897

BARMILYEN házat, házhelyet,
gyümölcsőt vagy ingóságokat venni,
eladni akar, forduljon bizalommal
Bocsánzi-irodához. — Veszünk ara-
gáz-palackot. Unió-utca 10. 5907a

BUDAPESTI vagy környéki kertes
villával, házzal elcserélnék hasonló
fekvésű kolozsvari villát. „Kolozs-
vári” jeligére kiadóba. 5909

KÉT szoba, komfortos lakást el-
cserélnék egy szoba komfortossal
központban. Cimemet kiadóba „Kom-
fortos” jeligére. Gr. 176a

A tordai „VULTUR” Szövetkezet péküzeme

Avram Iancu-utca 1-3.
Zsdanov-utca 88 és
Szabadság-tér 7 szám alatt lévő
elárúsióhelyein hozzá forgalomba
kötendő minőségű süteményeit.

ALLAST KAPHAT

DÉLELŐTTRE keresek bejáró ta-
karitónót, iratokkal, azonnalra. Ni-
szel, Zola Emil-utca 9. II. emelet,
ajtó 5. Délután 2-3. 5886

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak,
koszoruk kikölcsonzése, „Dánlia”,
Horea-ut 35. Tkv.

MENYASSZONYI koszoruk, fátly-
lak, ruhák kikölcsonzése, eladása
ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u.
22. Tkv.

TURDEANU MÓCSI BERTA (Ko-
lozsvar, Verde-utca 28) 14627. számú
Victoria szövetség tagi könyve
elvezett. Érvénytelen. Tkv

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs
előadás.

MAXIM GORKIJ: Észak csillaga.
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra
kor. Szombaton és vasárnap 3,
5, 7 és 9 órakor. Vasárnap dél-
előtt 11 órakor matiné.

MUNKÁS MOZGÓ: Szerdától be-
mutatja „Egy igaz ember törté-
nete” című szovjet filmet, amely
felemelő tartalmával és techni-
kai kivitelezésével bámulatba
ejtette a világot. Előadások
kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

POPULAR MOZGÓ: Észak csillaga.
Előadások kezdete: fél 6, fél 8
és fél 10 órakor. Szombaton és
vasárnap: fél 4, fél 6, fél 8 és
fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt
11 órakor matiné.

ÚJ IDŐK MOZGÓ: Romfilm bír-
adó. — Mennydörgés és villám-
lás. — A színész művészte. 7 fel-
vonás. Rendkívül érdekes, hosz-
szu film, amelyet mindenkinek
látnia kell.

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor
matiné.

URÁNIA: Alier Navoj. Magyar fel-
iratokkal. Előadások kezdete: 5,
7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Nyá-
ri szünet, nincs előadás.

Uzemképés 4 hengeres
Oppel-autó
eladó
Bálin', Horea-ut 34

Mély fájdalommal tudat-
juk, hogy
Bálint Pál
nyug. CFR főkapuz
90 éves korában, augusztus
22-én Kolozsvaron elhunyt.
Temetése augusztus 25-én
délután 3 órakor lesz a köz-
temető kiskápolnájából.
Gyászoló család

ÖNÁLLÓ RÉZMŰVES MES-
TERT állandó alkalmazásra ke-
resünk. Industrie Chimico-Far-
maceutica 3. Kolozsvar, Székely
Mózes-utca 5.

REIMANN kőfaragó
Kolozsvar, Petőfi-utca 22-24.

RPR
Tribunalul Satu-Mare
Dosar Nr. 2560-1949.

EXTRAS
După sentință civilă Nr. 508
In numele legii
Hotărește:

Admite cererea inaintată de
Weisz Farcaș, domiciliat in Satu-
Mare, Str. Abatorului Nr. 5 și in
consecință constată că soția, Weisz
Hermina, născută Stern, fostă cu
ultimul domiciliu in Satu-Mare Str.
Abatorului Nr. 5 a incetat din viață
in lagerul din Auschwitz (Germania)
cu ocazia deportării sale din anul
1944, fixându-se data morții 9 Mai
1945, ziua victoriei.

Ordona inscrierea decesului in re-
gistrul de stare civilă a Municipiul-
ui Satu-Mare, ultimul domiciliu al
decedatului, după ce se vor indepli-
ni formele de publicitate prev. de
art. 32, din Leg. act. st. civile.

Cu apel.

Dată și cetită in sedință publică,
azi 12 Iulie 1949.

Președinte (ss) Const. Merișor,
Aseori Popolari (ss) Lutaș Vasile,
(ss) Noje Alexandru.

Grefier (ss) Eftimie Mihnevidi.
L. S.

Republica Populare Română
Parchetul Tribunalului — Nasaud
Dosar Nr. 1841-1949.

PUBLICAȚIUNE

Numita Margareta MITROFAN,
din Bistrița, Str. Eminescu 16, jude-
țul Năsăud, prin petiția inreg. la
Nr. 5829/1949, cere reconstituirea ac-
tului sau de naștere fiind născută
in orașul Bazargic, județul Caliacra,
la 17. Noemvrie 1928, din părinții
Petre și Claudia MITROFAN.

Noi, Procurorul, invităm conform
dispozițiunilor art. 3. din Legea Nr.
889/1940, autoritat: le și persoanele
cari dețin extractul sau inscrieri
referitoare la actul al carui reconsti-
tuire se cere sa le depuna la acest
Parchet.

Procuror,
(ss) Valeriu Barbier
Grefier,
(ss) Vl. Costiuc
L. S. 5893

Elveszett okmányok Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulaj-
donosaik semmisenek nyilvánítták:

Următoarele acte personale 2. CORUJAN SUSANA Cluj, Str.
au fost pierdute și posesorii lor Morarilor 17., Bul. de inscriere la
le declară nule de drept in mai- Bir. Pop. și dovada de rămânere la
nile oricui s'ar afla: Cluj, eliberat de Miliția Cluj.

3. JUHOS MARTIN Cluj, Str.
1. KÁLMÁN ZOLTAN domiciliat Războieni 55, Bul. de inscriere la
in Simleul Silvaniei, Buletin de in- Bir. Pop. și dovada de rămânere la
scriere la Bir. Pop. Nr. 799, eliberat Cluj, No. 5689/945. eliberat Miliția
de Miliția Simleul Silvaniei. Tkv. Cluj.

MENDREI ELEMÉR
LAKATGYÁRA
Kolozsvar, Vasut-utca 4 szám

NÉPÉTTEREM

Kolozsvar, Széchenyi-tér 37.

Tulajdonos: Elefropol Cristu

MARCZY GYULA étterme

Kolozsvar, Horea-ut 8.

KONJATSZEGHI LAJOS

étterme

KOLOZSVAR, Horea-ut 32.

BACS GIZELLA bodega

Horea-ut 55.

SAJOVITS LAJOS étterme

KOLOZSVAR Állomás-tér 2.

Telefon: 14-51.

Kolozsvari Vasuti Állomás

Étterem

Tulajdonos: Genes Dumitru

**Olvasd,
terjeszd,
támogasd
a „Világosság”-ot**

„UNIO” vegytisztító és
kelmefestő
Munkácsy-ut 32. Telef. 11-66

ORBAI DĒNES rézműves
KOLOZSVAR, Rudeanu-u. 29.

GAN CZ LAJOS géplakatos
Traian-utca 12.

Libertate

kolozsvari butorgyár dolgo-
zói szocialista szellemben a
TERV sikeréért dolgoznak

Figyelem!

VENDÉGLŐSÖK — KORCSMÁROSOK!

Italmérési igazolványunk alapján a M. A. T. italait beszerezhetik a
„SOMESUL” Állami Kereskedelmi Társaság bármely üzletében.

DEÁK J. főfaragó és szobrász

Kolozsvar, Petőfi-utca 30.

RÉZ GYÖRGY virágüzlet

Kolozsvar, Molotov-utca 4.

Telefon: 10-79.

PALL ANDOR

galvánizáló műhely

KOLOZSVAR

Budai Nagy Antal-utca 55.

BRANZAS PAVEL étterme

KOLOZSVAR

Kossuth Lajos-utca 10.

Telefon: 17-60

CIOBOTARU GH.

autójavitó műhelye

KOLOZSVAR

Budai Nagy Antal-utca 11.

„GLOBUS” gombgyár

KOLOZSVAR

Terhes Gyula-utca 14

Restaurantul „COMUNAL” Étterem

Kolozsvar, December 30-utca 21. (volt Redout)
izletes ételekkel és italokkal jutányos áron áll a dolgozók
rendelkezésére.

„Vulturul” Szövetkezet TORDA

Központi Iroda: Mihály Vitéz tér 53. Telefon: 244.
Textil- és ruházati osztály: Vitéz Mihály-tér 53. Telefon: 244.
Cipőosztály: Filippescu-utca 8. Telefon: 67.
Péküzem: Zsdanov-utca 88. Telefon: 28.
Szabáműhely: Mócsok-utja 9.

„PLUGARUL”

SZÖVETKEZET TORDA

Központi Iroda: Filippescu-utca 7.

I. osztály: Mihály Vitéz tér

II. osztály: C. J. Frimu-utca 8.

III. osztály: Vitéz Mihály-tér.

IV. osztály: Craiovia-utca, Torda Határ.

V. osztály: Gheorghe Barițiu-utca 93.

VI. osztály: Axente Sever-utca 40.